

Guia

per al desenvolupament d'activitats
de **reutilització i preparació**
per a la **reutilització** a les
deixalleries i altres establiments
públics de Catalunya

Generalitat de Catalunya
Departament de Territori
i Sostenibilitat

Agència de
Residus de
Catalunya

PRESENTACIÓ	4
--------------------	----------

COM CONSULTAR AQUESTA GUIA	6
ABAST I NAVEGACIÓ DE LA GUIA	7
TERMINOLOGIA I ACRÒNIMS	8
PREGUNTES FREQUENTS	11

LA REUTILITZACIÓ I LA PREPARACIÓ PER A LA REUTILITZACIÓ	13
ANTECEDENTS	14
MARC JURÍDIC	16
ANÀLISI DE LA LEGISLACIÓ	16
INTEGRACIÓ EN LA PLANIFICACIÓ ESTATAL, AUTONÒMICA I LOCAL	21
PRECAT20	22
PLANIFICACIÓ LOCAL	25
SITUACIÓ ACTUAL	26
LES XIFRES DE LA REUTILITZACIÓ I LA PREPARACIÓ PER A LA REUTILITZACIÓ	26
AVANTATGES AMBIENTALS	27
AVANTATGES SOCIALS	28

DEIXALLERIES AMB ACTIVITATS DE REUTILITZACIÓ I PREPARACIÓ PER A LA REUTILITZACIÓ	29
ANÀLISI DE MODELS	30
EN FUNCIÓ DE L'ESPAI	30
EN FUNCIÓ DELS USOS	31

PAS A PAS. DESENVOLUPAMENT D'ACTIVITATS DE REUTILITZACIÓ I PREPARACIÓ PER A LA REUTILITZACIÓ	38
PAS 1. DEFINICIÓ DE L'ACTIVITAT	39
DETERMINACIÓ DE L'ESPAI I DE L'ÚS	40
DETERMINACIÓ DELS RESIDUS I DELS PRODUCTES INCLOSOS EN LES ACTIVITATS DE REUTILITZACIÓ I PREPARACIÓ PER A LA REUTILITZACIÓ	41
DETERMINACIÓ DELS USUARIS INCLOSOS EN LES ACTIVITATS DE REUTILITZACIÓ I PREPARACIÓ PER A LA REUTILITZACIÓ	48
PAS 2. REQUISITS I RECOMANACIONS	50
REQUISITS I CARACTERÍSTIQUES TÈCNiques DEL SERVEI	54
REQUISITS D'INFRAESTRUCTURES	54
REQUISITS DE MITJANS MATERIALS	61
ASPECTES TÈCNICS DE LA RECOLLIDA DE VOLUMINOSOS	64

REQUISITS ADMINISTRATIUS	65
ELABORACIÓ O MODIFICACIÓ DE L'ORDENANÇA MUNICIPAL	66
AUTORITZACIÓ I INSCRIPCIÓ AL REGISTRE GENERAL DE GESTORS DE RESIDUS DE CATALUNYA	68
REGISTRE	69
DOCUMENT DE VOLUNTATS DEL POSSEÏDOR	71
POLÍTICA DE PRIVACITAT DE DADES DELS USUARIS	72
DISPOSITIUS AMB DADES PERSONALS OBJECTE DE REUTILITZACIÓ O PREPARACIÓ PER A LA REUTILITZACIÓ	73
GARANTIES (AL CONSUMIDOR DE PRODUCTES REUTILITZATS)	74
ASSEGURANÇA	76
ADEQUACIÓ DEL CONVENI AMB LES ENTITATS GESTORES DELS SISTEMES INTEGRATS DE GESTIÓ DE RESIDUS D'APARELLS ELÈCTRICS I ELECTRÒNICS	77
ADEQUACIÓ A LA NORMA TÈCNICA DE DEIXALLERIES	78
REGLAMENT DE FUNCIONAMENT DE L'ESPAI	79
PROTOCOL DE SOL·LICITUD I LLIURAMENT DE PRODUCTES	80
ACORDS I CONVENIS AMB ENTITATS SENSE ÀNIM DE LUCRE	81
CERTIFICACIONS	82
REQUISITS DE GESTIÓ	83
REQUISITS DE PERSONAL I PERFIL	83
PRINCIPALS FUNCIONS DEL PERSONAL	85
HORARIS I CALENDARI	86

FORMACIÓ DEL PERSONAL RECOMANADA	87
MODIFICACIONS EN EL PLA DE RISCOS LABORALS	89
NOVES OPORTUNITATS: REINSERCIÓ SOCIOLABORAL I VOLUNTARIS	90
MODALITATS D'EXPLOTACIÓ	91
CRITERIS PER A LA COMUNICACIÓ DE LES ACTIVITATS DE REUTILITZACIÓ I PREPARACIÓ PER A LA REUTILITZACIÓ	92
CONCEPTE I IDENTIFICACIÓ DE L'ESPAI	92
EINES DE COMUNICACIÓ	93
ALTRES ACTIVITATS DE COMUNICACIÓ	94

ANNEXOS	95
ANNEX I RECURS DE NORMATIVA	96
ANNEX II EXEMPLES DE MODELS INTERNACIONALS DE REUTILITZACIÓ I PREPARACIÓ PER A LA REUTILITZACIÓ	111
ANNEX III REFERÈNCIES DE COSTOS ECONÒMICS	122
ANNEX IV TAULA DE PESOS DE REFERÈNCIA	124
ANNEX V MODEL DE REGLAMENT D'ÚS	127
ANNEX VI CONSIDERACIONS SOBRE ELS PROTOCOLS DE REUTILITZACIÓ I PREPARACIÓ PER A LA REUTILITZACIÓ	131

RELACIÓ D'ENLLAÇOS DE LA GUIA	134
--------------------------------------	------------

PRESENTACIÓ

El model de gestió dels residus a Catalunya segueix la jerarquia europea que prioritzi la prevenció, inclosa la reutilització i la preparació per a la reutilització com a estadi superior a la valorització (material i energètica) i finalment a un tractament finalista dels residus (incineració i deposició controlada).

El nou Programa general de prevenció i gestió de residus i recursos de Catalunya 2013-2020 (PRECAT20) estableix 10 objectius estratègics que han de vehicular la futura gestió dels residus a Catalunya. Dins d'aquests objectius, hi trobem el de **reduir la generació de residus, impulsant la prevenció i particularment la reutilització, i el de fomentar la preparació per a la reutilització de residus**. Alhora, el PRECAT20 fa èmfasi en la necessitat d'assolir una posició capdavantera en la recerca i innovació en relació amb l'ús eficient dels recursos i, en aquest marc, s'estableixen objectius de reducció de la generació de residus i de foment de la reutilització (R) i la preparació per a la reutilització (PxR), i es fixa un conjunt d'accions per assolir-los.

Estudis recents elaborats per l'ARC confirmen que el potencial de la R i la PxR a Catalunya amb les condicions actuals és baix, però que té grans possibilitats de creixement. En aquest sentit, sembla clara l'estratègia de **potenciar-les al màxim dins la xarxa de deixalleries o altres establiments públics**, ja que són instal·lacions socialment molt utilitzades i amb un important potencial de reutilització dels objectes que hi arriben.

Actualment, aproximadament el 19% de les deixalleries estan desenvolupant algun tipus d'actuació de reutilització i de preparació per a la reutilització (en endavant, R i PxR), fet que fa necessari establir les orientacions, obligacions i requisits necessaris per portar a terme aquestes activitats de manera òptima.

La Guia per al desenvolupament d'activitats de reutilització i preparació per a la reutilització a les deixalleries i altres establiments públics de Catalunya respon a aquesta necessitat, i pretén ser una eina útil per a les administracions (ajuntaments, mancomunitats, consorcis, consells comarcals...) i altres organitzacions que gestionen deixalleries municipals, per clarificar els diferents aspectes i requisits jurídics, tècnics, econòmics i operatius per desenvolupar activitats de R i PxR en aquestes instal·lacions.

Amb tot, aquesta guia té la voluntat d'incrementar les iniciatives per a la reutilització de productes i la preparació per a la reutilització de residus i enfortir el model d'economia circular a Catalunya.

Josep Mª Tost i Borràs

Director de l'Agència de Residus de Catalunya
Departament de Territori i Sostenibilitat

COM CONSULTAR AQUESTA GUIA

ABAST I NAVEGACIÓ

Aquesta guia se centra en les activitats vinculades a la R i PxR a les deixalleries, però també té en compte altres establiments (locals, magatzems, etc.) de titularitat pública.

Al llarg del document trobareu enllaços a webs externes a les que podreu accedir directament fent clic a la paraula o consultant l'apartat [Relació d'enllaços](#) que trobareu al final de la guia. Vegeu l'exemple següent:

[exemple d'enllaç](#)²¹

Fer clic sobre el text per accedir directament

Número de referència en l'apartat [Relació d'enllaços](#)

El menú de la part inferior permet navegar per tot el document. A continuació es llisten les icones i s'explica on enllacen:

	Índex
	Com consultar aquesta guia
R I PxR	La reutilització i la preparació per a la reutilització
PAS A PAS	Pas a pas. Desenvolupament d'activitats de reutilització i preparació per a la reutilització
1 ACTIVITAT	Pas 1. Definició de l'activitat
2 REQUISITS I RECOMANACIONS	Pas 2. Requisits i recomanacions
	Annexos
 	Pàgina anterior i pàgina següent

TERMINOLOGIA I ACRÒNIMS

APARELLS ELÈCTRICS I ELECTRÒNICS (AEE): aparells que necessiten corrent elèctric o camps electromagnètics per funcionar, destinats a ser utilitzats amb una tensió nominal no superior a 1.000 V en corrent altern i 1.500 V en corrent continu, i els aparells necessaris per generar, transmetre i mesurar aquests corrents i camps (segons la definició del Reial decret 208/2005, de 25 de febrer, sobre aparells elèctrics i electrònics i la gestió dels residus).

CENTRES ESPECIALS DE TREBALL (CET): empreses que asseguruen un treball remunerat a persones amb algun tipus de discapacitat i garanteixen la seva integració laboral. La seva plantilla ha de comptar amb un mínim del 70% de les persones treballadores amb un grau de discapacitat igual o superior al 33%. Són també un mitjà d'integració de persones amb discapacitat en el règim de treball ordinari. També s'encarreguen de la prestació del servei d'ajustament personal i social que requereixi el seu personal amb discapacitat. L'objectiu dels CET és productiu com en qualsevol altra empresa, però la seva funció és social. La discapacitat pot ser física, psíquica o sensorial.

CER: Catàleg europeu de residus.

DEIXALLERIA: centre de recepció i emmagatzematge, selectius, de residus municipals que no són objecte de recollida domiciliària (segons la definició del Decret legislatiu 1/2009, de 21 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei reguladora dels residus).

En el marc de l'impuls de la R i PxR a les deixalleries, i en coherència amb aquest document, s'està impulsant una modificació legislativa de la definició de deixalleria per donar cobertura jurídica a la R i PxR, essent la proposta de nova definició de deixalleria la següent: "Centre de recepció i emmagatzematge selectius de productes per a la seva reutilització i de residus municipals per als seus tractaments posteriors: preparació per a la reutilització, valorització i disposició final".

EMPRESA D'INSERCIÓ (EI): empresa que porta a terme qualsevol activitat econòmica de producció de béns o de prestació de serveis i l'objecte social de la qual té com a finalitat la integració sociolaboral de persones en situació o greu risc d'exclusió social.

PLP: pla local de prevenció.

PRECAT20: Programa general de prevenció i gestió de residus i recursos de Catalunya 2013-2020.

PREPARACIÓ PER A LA REUTILITZACIÓ (PxR): operació de valorització consistent en la comprovació, la neteja o la reparació, mitjançant la qual els productes o els components de productes que s'han convertit en residus es preparen perquè puguin reutilitzar-se sense cap altra transformació prèvia (segons la definició de la Directiva marc de residus 2008/98/CE, article 3).

RESIDU: qualsevol substància o objecte de què el seu posseïdor es desprengui o tingui la intenció o l'obligació de desprendre-se'n (segons la definició del Decret legislatiu 1/2009, de 21 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei reguladora dels residus).

RESIDU MUNICIPAL VOLUMINÓS (RVOL): residu de dimensions considerables que, per la seva grandària, distorsiona la gestió ordinària dels residus municipals (segons la definició del PROGEMIC 2006-2012), no es pot posar als contenidors del carrer i és difícil de transportar fins a la deixalleria. Aquest fet fa que sovint s'hagi de realitzar una recollida segregada d'aquest gran grup que engloba residus com per exemple matalassos, catifes, mobles, trastos vells i electrodomèstics de grans dimensions.

RESIDUS D'APARELLS ELÈCTRICS I ELECTRÒNICS (RAEE): aparell elèctric i electrònic, els seus materials, components, consumibles i subconjunts que el componen, procedents tant de llars particulars com d'usos professionals, a partir del moment en què passen a ser residus (segons la definició del Reial decret 208/2005, de 25 de febrer, sobre aparells elèctrics i electrònics i la gestió dels residus).

REUTILITZACIÓ (R): operació mitjançant la qual els productes o els components de productes que no siguin residus s'utilitzen de nou amb el mateix ús per al qual van ser concebuts (segons la definició de la Directiva marc de residus 2008/98/CE, article 3).

SIG: sistema integrat de gestió.

ACLARIMENT INTERPRETATIU SOBRE L'ÚS DE DIVERSOS CONCEPTES EN AQUESTA GUIA

BOTIGA DE SEGONA MÀ: comerç on els objectes que es venen, tant si són productes (R) com si són residus (PxR), ja han estat utilitzats o bé han tingut un o més propietaris.

ESPAI DE REPARACIÓ: espai equipat amb eines per netejar, reparar o restaurar els objectes més usuals.

ESPAI D'INTERCANVI: espai on té lloc un bescanvi, la transferència d'una mercaderia d'un subjecte a un altre a canvi d'una altra mercaderia. El bescanvi es pot donar de manera simultània (on els dos particulars involucrats en la transacció –posseïdor 1 i posseïdor 2– han d'arribar a un acord de transacció) o bé un usuari pot prendre un objecte de l'espai d'intercanvi per a la seva reutilització.

ESPAI PER A ALTRES USOS: espais complementaris a la zona de deixalleria, magatzem, botiga, etc. habilitats com a zones de restauració, espais per a la creació i disseny, espais expositius, etc.

MAGATZEM: espai, local o receptacle on es guarden els objectes que poden ser reutilitzats o preparats per a la reutilització per, posteriorment, ser transportats a tallers de reparació, botigues, etc. d'una entitat col·laboradora o bé per ser emmagatzemats fins a la seva recollida per usuaris autoritzats.

OBJECTE: element la naturalesa del qual (producte o residu) no està encara definida.

PRODUCTE: element resultat d'un procés productiu i sobre el qual el posseïdor no té la intenció ni l'obligació de desprendre-se'n.

PREGUNTES FREQUENTS

QUINES GARANTIES CAL DONAR A UN PRODUCTE DE SEGONA MÀ?

Les garanties estan establertes per la legislació vigent. En el cas de productes de segona mà, la garantia és d'un any.

Vegeu apartat

[Garanties \(al consumidor de productes reutilitzats\)](#)

CAL FER REGISTRE DELS OBJECTES REUTILITZATS?

Sí, totes les entrades i sortides d'objectes reutilitzats, encara que no es considerin residus, cal que siguin registrades (i es tindran en compte estadísticament en l'àmbit de la prevenció de residus).

Vegeu apartat

[Registre](#)

CAL MODIFICAR LES ORDENANCES LOCALS PER INCLOURE L'ACTIVITAT DE REUTILITZACIÓ?

Sí, les activitats de reutilització cal que es trobin recollides en les ordenances.

Vegeu apartat

[Elaboració o modificació de l'ordenança municipal](#)

CAL MODIFICAR LES ORDENANCES LOCALS PER INCLOURE-HI L'ACTIVITAT DE PxR?

Sí, les activitats de PxR cal que es trobin recollides en les ordenances.

Vegeu apartat

[Elaboració o modificació de l'ordenança municipal](#)

? ES POT FER PxR DE RAEE? QUINS CONDICIONANTS HI HA?

Sí, i cal complir els requeriments marcats per la legislació vigent (vegeu normativa específica).

Vegeu apartat

[Anàlisi de la legislació](#)

? ES PODEN REALITZAR CONVENIS AMB EMPRESES O ENTITATS QUE DESENVOLUPIN ACTIVITATS DE R I PxR?

Sí, es poden realitzar convenis de col·laboració amb altres entitats que disposin dels recursos materials i humans per desenvolupar activitats de R i PxR.

Vegeu apartat

[Acords i convenis amb entitats sense ànim de lucre](#)

? QUINES TASQUES ADDICIONALS HAURIEN DE FER ELS OPERARIS DE LA DEIXALLERIA?

En funció de les activitats de R i PxR, les tasques dels operaris seran diferents. Com a mínim es requereix un temps per fer una primera selecció i l'emmagatzematge de les entrades.

Vegeu apartat

[Principals funcions del personal](#)

LA REUTILITZACIÓ I LA PREPARACIÓ PER A LA REUTILITZACIÓ

ANTECEDENTS

El marc legal vigent en matèria de residus considera com a objectiu prioritari la prevenció, seguida de la preparació per a la reutilització, per davant del reciclatge material, d'altres tipus de valorització (inclosa l'energètica) i, per descomptat, de la disposició final.

Estudis recents¹ mostren que a les deixalleries la R i la PxR tenen gran recorregut de millora; per això aquests equipaments han de jugar-hi un paper clau, per reduir la quantitat considerable de residus que, d'altra forma, probablement necessitarien un procés de reciclatge o un tractament finalista.

D'altra banda, amb la pràctica de la reutilització es reforça el missatge que les deixalleries, a part de la funció que fins ara han estat desenvolupant, poden incorporar un objectiu fonamental pel que fa a la recuperació de materials, fet que pot influir positivament en la **sensibilització i en la conscienciació de la ciutadania envers una millor gestió dels residus i dels recursos**.

A més d'avantatges ambientals, la reutilització de materials també pot estar lligada a avantatges socials, com ara la creació de nous llocs de treball i l'accés de ciutadans amb pocs recursos econòmics a aquests productes.

La Guia d'implantació i gestió de les deixalleries i altres equipaments municipals, editada l'any 2006, ja presentava les operacions de preparació per a la reutilització de residus com una possibilitat per a la millora de la gestió dels residus en aquestes instal·lacions, i informava d'algunes de les consideracions que els titulars de les deixalleries han de tenir en compte. Així mateix, la Norma tècnica sobre deixalleries i altres equipaments municipals, publicada l'any 2009, recollia que “*per assolir una gestió preventiva i participativa, el servei de deixalleria ha d'operar com a centre de reutilització i recuperació de residus, i com a equipament d'educació ambiental.*”

¹ Diagnosi sobre la reutilització i preparació per a la reutilització a Catalunya, ARC

Així, al llarg dels últims anys, almenys 73 deixalleries de Catalunya (el 19% del total de deixalleries fixes) han posat en marxa actuacions de R i PxR. I, a mesura que s'han anat engegant aquestes iniciatives, han anat sorgint dubtes sobre determinats requisits tècnics, administratius, etc., unes qüestions que es pretén resoldre amb la *Guia per al desenvolupament d'activitats de reutilització i preparació per a la reutilització a les deixalleries i altres establiments públics de Catalunya*.

Font: deixalleria de Montcada i Reixac

El nou Programa general de prevenció i gestió de residus i recursos de Catalunya 2013-2020 (PRECAT20) determina l'estratègia d'actuació de la Generalitat de Catalunya en matèria de prevenció de residus fins a l'any 2020, sota la perspectiva de contribuir a l'ús eficient dels recursos i afavorir el desenvolupament d'una economia circular i baixa en carboni. Aquest programa disposa de deu objectius estratègics que a la vegada se subdivideixen en més de 110 objectius operatius i que es concreten amb, aproximadament, 150 actuacions. Des del punt de vista de la R i PxR, destaquen els objectius 4 “reduir la generació de residus, impulsant la prevenció i particularment la reutilització” i l'objectiu 5 “fomentar la preparació per a la reutilització de residus”. Per assolir aquests dos objectius es plantegen les accions següents:

- ✓ Promoció de l'intercanvi de productes entre particulars.
- ✓ Foment del producte reutilitzable.
- ✓ Promoció de centres per a la reutilització de productes i per a la preparació per a la reutilització de residus.
- ✓ Preservació i impuls del teixit empresarial i associatiu vinculat a la reparació, a la preparació per a la reutilització i a la comercialització de productes reconcondicionats.
- ✓ Millora i ampliació de la xarxa de deixalleries.

MARC JURÍDIC

ANÀLISI DE LA LEGISLACIÓ

A continuació s'exposen les principals normatives aplicables en l'àmbit de la R i PxR.

Àmbit:

Temàtica:

Residus

DIRECTIVA MARC DE RESIDUS 98/2008/UE

La directiva estableix una jerarquia de residus on la preparació per la reutilització se situa en segon lloc, i marca les determinacions específiques sobre aquesta activitat i sobre el propi procés de reutilització. (L'[ANNEX I](#) d'aquesta guia recull els articles d'aquesta normativa que fan referència a la R i PxR.)

D'altra banda, incorpora la definició del concepte residu, que facilita la definició d'altres conceptes més específics, entre els quals reutilització i preparació per a la reutilització.

També fixa com a objectiu incrementar fins a un 50% el pes de les activitats de preparació per a la reutilització i reciclatge material, amb horitzó 2020.

Finalment, convé destacar que la directiva apunta que els plans i programes hauran d'especificar mesures a dur a terme per millorar la PxR i avaluaran en quina mesura el pla contribueix a la consecució dels objectius de la directiva.

Àmbit:

Temàtica:

**Residus
(RAEE)**

DIRECTIVA 2012/19/CE DE RAEE, DIRECTIVA 2012/19/UE DEL PARLAMENT EUROPEU I DEL CONSELL DEL 4 DE JULIOL DEL 2012 SOBRE RAEE.

Els articles destacats fan referència a:

- ✓ Foment de les mesures per tal d'afavorir el disseny i la producció d'aparells elèctrics i electrònics (AEE), especialment per facilitar-ne la reutilització (ecodisseny).
- ✓ Vetllar perquè els productors o tercers que actuïn per compte propi mantinguin un registre sobre la quantitat en pes de RAEE que entrin a les instal·lacions de PxR.

Impulsar mesures perquè els consumidors participin en la recollida dels seus RAEE, amb l'objectiu de facilitar-ne el procés de reutilització.

A l'[ANNEX I](#) d'aquesta guia es poden consultar els articles destacats d'aquesta normativa en l'àmbit de la R i PxR.

Àmbit:

Temàtica:

**Residus
(RAEE)**

REIAL DECRET 208/2005, DE 25 DE FEBRER, SOBRE APARELLS ELÈCTRICS I ELECTRÒNICS I LA GESTIÓ DELS SEUS RESIDUS (pendent de modificació)

En el moment de publicació de la guia el projecte del Reial decret sobre els aparells elèctrics i electrònics i els seus residus està a exposició pública.

En el capítol V de la versió del RD(30/07/14) s'incorpora la preparació per a la reutilització com un dels eixos de treball, de manera que queda manifesta la seva rellevància específica i estableix els requisits tècnics específics per portar a terme aquesta activitat.

Aquesta versió també recull, en un annex, els objectius específics per a la preparació per a la reutilització per tipologia de RAEE.

Àmbit:

Temàtica:

Residus
i sòls
contaminants

LLEI 22/2011, DE 28 DE JULIOL, DE RESIDUS I SÒLS CONTAMINATS (LRSC):

Modificada por el Real Decreto-ley 17/2012, de 4 de mayo, de medidas urgentes en materia de medio ambiente. Modificada en su artículo tercero por la Ley 11/2012, de 19 de diciembre, de medidas urgentes en materia de medio ambiente. Modificada por la Ley 5/2013, de 11 de junio.

És en aquesta llei on es defineixen per primer cop R i PxR en l'àmbit estatal.

Es defineixen les atribucions competencials següents en l'àmbit estatal:

- ✓ Elaboració del Pla nacional marc de gestió de residus.
- ✓ Objectius mínims de reducció en la generació de residus (el 2020, assolir una reducció d'un 10% en pes dels residus generats el 2010), així com de preparació per a la reutilització, reciclatge i altres formes de valorització obligatòries de determinats tipus de residus.

En l'àmbit de les comunitats autònomes, es defineixen els aspectes/responsabilitats següents:

- ✓ Elaboració de programes autonòmics de prevenció i gestió de residus.
- ✓ Recopilació, elaboració i actualització de la informació necessària per tal de complir les obligacions de la legislació nacional, comunitària, de convenis internacionals, etc.
- ✓ Registre de la informació en matèria de producció i gestió de residus.

En l'àmbit de les entitats locals o les diputacions forals:

- ✓ Elaboració de programes de prevenció i gestió de residus de la competència.
- ✓ Obligar el productor que adopti mesures per eliminar o reduir aquestes característiques o que es disposin de forma i en el lloc adequats.

A l'[ANNEX I](#) d'aquesta guia es poden consultar els articles destacats d'aquesta normativa en l'àmbit de la R i PxR.

Àmbit:

Temàtica:

Residus

DECRET LEGISLATIU 1/2009, QUE APROVA EL TEXT REFÓS DE LA LLEI REGULADORA DELS RESIDUS

El concepte de *reutilització* únicament es troba en dos articles, inicialment a l'article 2: "jerarquia de gestió, reutilització com a gestió prioritària, prevenció i reciclatge" i a l'article 6: "el govern té l'obligació d'elaborar un programa de coordinació de les accions per promoure la reutilització".

A l'[ANNEX I](#) d'aquesta guia es poden consultar els articles destacats d'aquesta normativa en l'àmbit de la R i PxR.

Àmbit:

Temàtica:

Residus

ORDENANÇA I REGLAMENT MUNICIPAL

La potestat normativa s'exerceix a través de les ordenances, que produeixen efectes jurídics externs envers tercers, i els reglaments, que es configuren com a normes internes o d'autoorganització. La legislació sobre residus, tant la Llei 10/1998, de 21 d'abril, (art. 20) com el TRLRR (art. 42), fa esment a la necessitat de la regulació, mitjançant les ordenances municipals, de la gestió dels serveis de residus urbans, així com de la potestat de reglamentar la recollida selectiva dels residus municipals (art. 11.4 del TRLRR) o del servei de deixalleria.

Àmbit:

Temàtica:

**Defensa dels
consumidors
(garanties)**

REIAL DECRET LEGISLATIU 1/2007, DE 16 DE NOVEMBRE, PEL QUAL S'APROVA EL TEXT REFÓS DE LA LLEI GENERAL PER A LA DEFENSA DELS CONSUMIDORS I USUARIS

Aquesta llei transposa a l'ordenament jurídic intern estatal la Directiva 2011/83/UE, de 25 d'octubre, sobre els drets dels consumidors, aspirant a dotar-los, tant a ells com als usuaris, d'un instrument legal de protecció i defensa que sigui eficaç. Es pretén, d'aquesta manera, oferir un marc legal adequat per tal d'afavorir un desenvolupament òptim del moviment associatiu en aquest camp, alhora que es declaren els principis, criteris, obligacions i drets que configuren la defensa dels consumidors i usuaris.

En el seu títol IV es regulen els aspectes relacionats amb les garanties i els serveis postvenda, atès que el venedor està obligat a entregar al consumidor i usuari productes conformes amb el contracte, responenent a qualsevol falta de conformitat existent en el moment de l'entrega.

Àmbit:

Temàtica:

**Protecció
de dades
personals**

LLEI ORGÀNICA 15/1999, DE 13 DE DESEMBRE, DE PROTECCIÓ DE DADES DE CARÀCTER PERSONAL

Aquesta llei pretén garantir i protegir, pel que fa al tractament de les dades personals registrades en suport físic, les llibertats públiques i els drets fonamentals de les persones i especialment del seu honor i la seva intimitat personal i familiar. S'estableix el règim de protecció de les dades de caràcter personal, així com les disposicions específiques a tenir en compte per al seu tractament.

Així doncs, determina que les dades de caràcter personal només es poden recollir per ser tractades, així com sotmetre-les a aquest tractament quan siguin adequades, pertinents i no excessives en relació amb l'àmbit i les finalitats determinades, explícites i legítimes per a les quals s'han obtingut, destacant que no es poden utilitzar per a finalitats incompatibles amb aquelles per a les quals les dades hagin estat recollides.

En qualsevol cas, caldrà garantir la possibilitat dels usuaris d'exercir els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició.

INTEGRACIÓ EN LA PLANIFICACIÓ ESTATAL, AUTONÒMICA I LOCAL

PROGRAMA ESTATAL DE PREVENCIÓ DE RESIDUS

El 13 de desembre del 2013 va ser aprovat pel Consell de Ministres el Programa estatal de prevenció de residus, donant així compliment a la Directiva marc de residus on s'estableix que els estats membres han d'elaborar programes de prevenció de residus.

Cal destacar que el foment de les activitats de R i PxR és una de les línies estratègiques recollides en el programa i, per tant, va en consonància amb la planificació estatal de prevenció de residus.

Segons indica el programa, **les mesures de prevenció que s'apliquin hauran d'estar orientades a aconseguir que, el 2020, el pes total dels residus generats hagi disminuït en un 10% respecte al 2010.** L'administració s'encarregarà de determinar els instruments adequats per avaluar periòdicament els progressos i es podran fixar uns objectius i uns indicadors qualitius i quantitatius concrets.

Aquest programa estatal es configura al voltant de **4 línies estratègiques** destinades a incidir en els elements clau de la prevenció de residus, com la reducció, la reutilització o l'allargament de la seva vida útil:

1. Reducció de la quantitat de residus: amb especial rellevància en les àrees de malbaratament alimentari, construcció i demolició, envasos i productes d'un sol ús.

2. Impuls a la reutilització i allargament de la vida útil: sobretot en els àmbits dels mobles, tèxtils, joguines i llibres. Recentment s'ha ampliat també als aparells elèctrics i electrònics, envasos (sobretot comercials i industrials) i pneumàtics.
3. Reducció del contingut de substàncies tòxiques en materials i productes: en la indústria química, piles i bateries, vehicles i envasos.
4. Reducció dels impactes adversos dels residus generats sobre la salut humana i el medi ambient: per a aparells elèctrics i electrònics, vehicles i envasos.

Els agents implicats en aquest programa estatal de prevenció són:

Fabricants, sector de la distribució i sector de serveis

Els consumidors i usuaris finals

Administracions públiques

Així doncs, els objectius d'aquesta guia encaixen perfectament en la segona línia estratègica del Programa estatal de prevenció de residuos, que es pot consultar sencer a la pàgina web del Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient i en aquest [enllaç](#)²¹.

PRECAT20

Aquests objectius encaixen dins del nou Programa general de prevenció i gestió de residus i recursos de Catalunya 2013-2020 (PRECAT20)², que determina l'estratègia d'actuació de la Generalitat de Catalunya en matèria de prevenció de residus fins a l'any 2020, sota la perspectiva de **contribuir a l'obtenció i a l'ús eficient dels recursos, afavorint el desenvolupament d'una economia circular i baixa en carboni**. Aquest programa disposa de deu objectius estratègics que a la vegada se subdivideixen en altres d'específics. Des del punt de vista de la reutilització es destaquen els objectius, subobjectius i actuacions previstes que s'esmenten a continuació.

Font: deixalleria de la Universitat Autònoma de Barcelona

² Aprobado pel Consell de Direcció de l'Agència de Residus de Catalunya el 16 d'abril del 2014 i actualment pendent d'informació pública i de la tramitació del decret.

OBJECTIU 4. REDUIR LA GENERACIÓ DE RESIDUS, IMPULSANT LA PREVENCIÓ I PARTICULARMENT LA REUTILITZACIÓ.

[4a.1] Reduir de manera efectiva la generació primària total de residus de Catalunya, municipals, industrials i de la construcció, i concretament assolir l'any 2020 un 15% de reducció en pes de la generació de residus respecte a l'existent de l'any 2010.

[4a.2] Establir, abans de finalitzar el 2016, objectius específics de reducció de la generació per a fluxos o sectors específics, globals o relatius a magnituds poblacionals, econòmiques o d'altres tipus.

[4a.3] Incrementar el coneixement entre la població de l'oferta existent de productes reutilitzables o de segona mà.

[4a.5] Fomentar l'allargament de la vida útil dels productes, posant un èmfasi específic en la lluita contra l'obsolescència programada i l'obsolescència percebuda.

[4a.6] Incentivar econòmicament les bones pràctiques de prevenció de residus.

Font: ARC

D'aquests objectius s'han destacat les actuacions següents:

- ✓ [ACT-046] Potenciació d'estratègies de disseny per a la prevenció, la reutilització i la preparació per a la reutilització.
- ✓ [ACT-050] Promoció de l'intercanvi de productes o serveis entre particulars.
- ✓ [ACT-051] Foment del producte reutilitzable.

OBJECTIU 5. FOMENTAR LA PREPARACIÓ PER A LA REUTILITZACIÓ DE RESIDUS

[5a.1] Desenvolupar i consolidar mercats funcionals i amb capacitat d'absorció per a productes procedents de la preparació per a la reutilització, realitzant un especial èmfasi en els aspectes relatius a la qualitat dels productes comercialitzats.

[5a.2] Establir, abans del final del 2016, objectius quantitatius generals o per a determinats sectors relatius a la preparació per a la reutilització a Catalunya.

[5b.1] L'any 2020 un 5% en pes dels aparells elèctrics i electrònics introduïts al mercat els tres anys precedents seran destinats a la preparació per a la reutilització.

Font: ARC

Aquests objectius estan relacionats, entre d'altres, amb les actuacions següents:

- ✓ [ACT-062] Promoció de centres per a la reutilització de productes i per a la preparació per a la reutilització de residus.
- ✓ [ACT-063] Foment de la preparació per a la reutilització d'aparells elèctrics i electrònics.
- ✓ [ACT-064] Preservació i impuls del teixit empresarial i associatiu vinculat a la reparació, la preparació per a la reutilització i la comercialització de productes recondicionats.
- ✓ [ACT-078] Millora i ampliació de la xarxa de deixalleries.

PLANIFICACIÓ LOCAL

L'any 2008, l'Agència de Residus de Catalunya va elaborar la *Guia per a l'elaboració de plans locals de prevenció de residus municipals* amb la voluntat de desenvolupar un dels instruments inclosos en el PROGEMIC 2007-2012, dins del subprograma de prevenció.

Cal destacar que en la proposta d'actuacions recollida en aquesta guia s'inclouen dues grans línies vinculades al foment de les activitats de R i PxR:

- ➔ A15. Foment de la reutilització de béns i productes.
- ➔ A16. Promoció de la reparació de béns i productes.

A partir de la publicació de la *Guia per a l'elaboració de plans locals de prevenció (PLP)*, i potenciats també a través d'una línia d'ajuts, s'han elaborat diferents PLP. Actualment hi ha aprovats 30 PLP, que cobreixen el 37% de la població de Catalunya (setembre del 2014).

La majoria dels PLP elaborats recullen, entre les seves línies estratègiques, les actuacions abans esmentades vinculades a la R i PxR, com el foment de la reutilització de llibres de text i de lectura, el foment de la reutilització i reparació de béns i productes, la creació d'un mercat virtual dels objectes reutilitzables de la deixalleria, la introducció de la cessió de la vaixel·la reutilitzable de la deixalleria, etc.

SITUACIÓ ACTUAL

LES XIFRES DE LA REUTILITZACIÓ I LA PREPARACIÓ PER A LA REUTILITZACIÓ

Fins al moment, a Catalunya no es disposa de dades sobre el flux de materials que entren a la deixalleria i són destinats a la reutilització o a la preparació per a la reutilització.

Per aquest motiu, des de l'ARC s'ha realitzat una diagnosi del sector on, a part de la reutilització a les deixalleries, també es calcula el **potencial de la R i PxR que es pot assolir en les condicions actuals vinculat als mercats d'intercanvi i de segona mà, els mercats virtuals i les entitats socials**.

De l'anàlisi d'aquest estudi podem concloure el següent:

- ➔ A Catalunya s'estima que en les actuals condicions de recollida per a la R i PxR, tenint en compte **les 4 activitats abans esmentades, el potencial seria de 31.566 t/any en l'escenari més favorable, que representaria un 0,85% dels residus generats i un 3,13% de la fracció "altres"**.
- ➔ En l'àmbit de la R i PxR de les **deixalleries** de Catalunya, **el potencial de PxR, basant-se en les actuals condicions de recollida de materials provinents de deixalleries, seria, segons la població del 2012, d'aproximadament 24.397 t**, que representa el llindar superior de fins on podria arribar la preparació per a la reutilització en bones condicions d'oferta i demanda. Aquest valor màxim correspondria a:
 - ✓ Un 0,65% de la generació total del 2012³;
 - ✓ Un 8% del total recollit a les deixalleries el 2012⁴;
 - ✓ Un 59% dels voluminosos i RAEE recollits a les deixalleries el 2012⁵.

³ La generació de residus municipals el 2012 s'estima que va ser de 3.733.258,67 t, segons les estadístiques publicades per l'ARC.

⁴ Segons la Memòria d'activitats de l'ARC 2012, a les deixalleries de Catalunya es van recollir 306.652 t de residus.

⁵ El parament de la llar, que és un altre dels grups importants amb potencial de reutilització, no està definit com a tal a les sortides de les deixalleries. En molts casos es recull com a rebuig o voluminosos.

AVANTATGES AMBIENTALS

La R i PxR suposen una sèrie d'avantatges ambientals, com són:

- L'estalvi de recursos o matèries primeres
- L'estalvi del consum d'energia
- L'estalvi d'emissions de CO₂ i altres gasos hivernacle

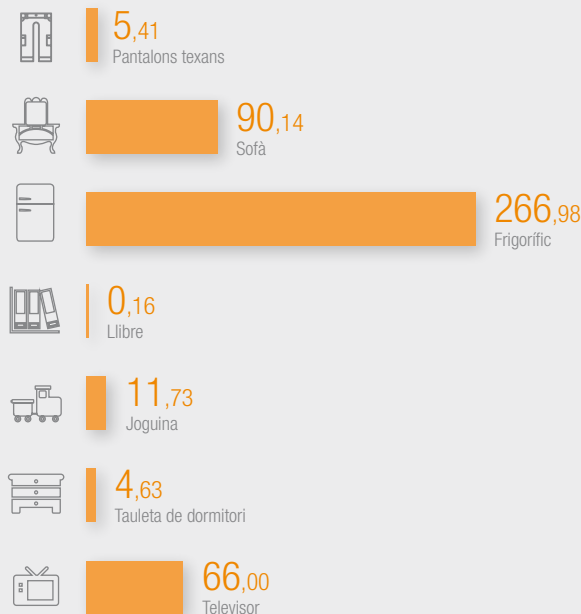
Els recursos com l'aigua, la biomassa o els minerals són extrets per l'ésser humà per crear els productes necessaris per satisfer les seves necessitats. Durant el procés d'extracció d'aquests recursos es poden produir impactes sobre els ecosistemes que els contenen; els ecosistemes també poden rebre els impactes derivats dels mateixos productes quan esdevenen residus. **Tant a Catalunya com a la Unió Europea el consum de recursos supera la disponibilitat local**, cosa que provoca una dependència respecte als recursos d'altres països del món.

De la mateixa manera que altres accions de prevenció de residus, **la reutilització suposa, en la majoria dels casos, reduccions en el consum de matèries primeres i energia i, per tant, estalvis rellevants de les emissions relacionades**. Un residu que no es produeix o es produeix en menor quantitat comporta sovint estalvis de recursos en tot el seu cicle de vida (matèries primeres, fabricació, distribució i ús) i, per tant, s'eviten les emissions en cadascuna d'aquestes fases, més enllà de les atribuïdes únicament a la seva gestió final.

La taula següent recull les emissions evitades gràcies a la R i PxR. Els exemples mostrats estan extrets de la calculadora en línia desenvolupada per l'AERESS (Asociación Española de Recuperadores de Economía Social y Solidaria) i consultable en aquest [enllaç](#)²².

EXEMPLES D'EMISSIONS EVITADES GRÀCIES A LA R I PxR PER OBJECTE

emissions evitades: kg de CO₂eq/unitat

Font: calculadora de l'AERESS

AVANTATGES SOCIALS

La R i PxR de residus en l'àmbit social destaca per la **creació de llocs de treball en diferents àmbits**, però interessa destacar l'àmbit del comerç al detall d'objectes de segona mà i la gestió de residus. D'altra banda, les activitats de R i PxR també poden facilitar, mitjançant la compra de segona mà, l'**accés a objectes a preus més econòmics**.

Segons la Federació d'Empreses d'Inserció de Catalunya (FEICAT), a Catalunya existeix un total de 13 empreses d'inserció adherides a aquesta federació i vinculades a la gestió de residus. D'aquestes empreses, 10 realitzen activitats

comercials d'objectes de segona mà, 6 gestionen deixalleries i 5 fan mudances o buidatges de pisos. Es pot consultar el llistat d'empreses d'inserció en funció de la seva activitat a la pàgina web de la Federació d'Empreses d'Inserció de Catalunya i en aquest [enllaç](#)²³.

Un altre sector que també treballa en l'àmbit de la R i PxR a les deixalleries és el d'entitats que es dediquen a gestionar centres especials de treball (CET). Aquestes associacions tenen la missió d'oferir llocs de treball de qualitat a persones amb discapacitat igual o superior al 33% i que no poden integrar-se en una empresa ordinària. Un exemple n'és la Fundació Fil, que gestiona les deixalleries d'Olesa de Montserrat i Esparreguera.

DEIXALLERIES AMB ACTIVITATS DE REUTILITZACIÓ I PREPARACIÓ PER A LA REUTILITZACIÓ

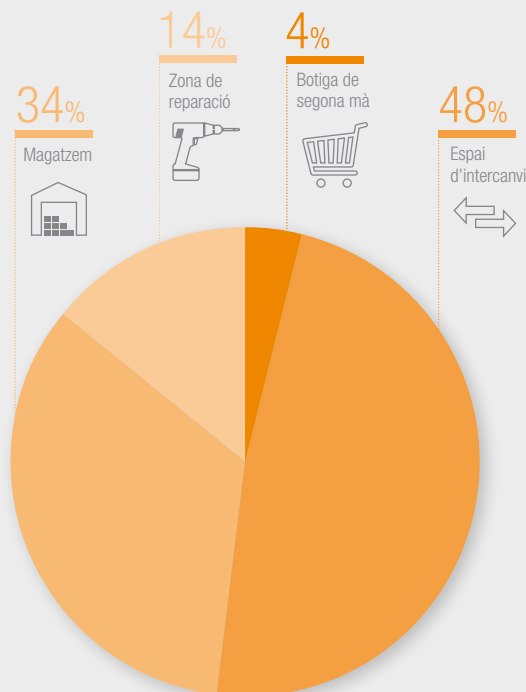
Si es parteix de la relació de deixalleries fixes en servei a Catalunya, actualment 382, i s'identifiquen aquelles on es realitzen actuacions de R i PxR, com mercats de segona mà, intercanvis, reutilització o reparació, s'obté que, al final del 2013, **un 19% de les deixalleries realitzava alguna actuació de R o de PxR.**

Una primera aproximació als principals usos de les experiències analitzades indiquen que, **en la gran majoria de casos, tenen com a finalitat ser un espai d'intercanvi o bé un magatzem temporal.** (Vegeu definicions a l'apartat [Terminologia i acrònims](#))

Font: deixalleria de Viladecans

PERCENTATGE DE DEIXALLERIES AMB ACTIVITATS DE R I PxR CLASSIFICADES EN ELS DIFERENTS MODELS D'ÚS

Font: ARC

Les activitats de R i PxR detectades es donen majoritàriament en deixalleries de tipus C⁶, tot i que també s'han identificat experiències en la resta de models de deixalleria.

⁶ Segons la classificació de la Norma tècnica sobre deixalleries i altres equipaments municipals, versió de l'any 2009.

ANÀLISI DE MODELS

En l'anàlisi d'experiències en l'àmbit nacional, s'observa que actualment existeixen diversos models d'activitats de R i PxR. Per tal de recopilar les diferents casuístiques, s'han classificat els models existents en funció de la tipologia d'activitat i l'espai on es desenvolupa.

EN FUNCIO DE L'ESPAI

A LA DEIXALLERIA

Les activitats de R i PxR es poden donar en el mateix recinte de la deixalleria, tal com mostren la majoria de casos analitzats. Ara bé, es requereix una adequació de l'espai diferenciat i una superfície útil mínima en funció dels usos que s'hi vulguin desenvolupar.

ESPAI ANNEX/NO ANNEX A LA DEIXALLERIA

Una altra opció és disposar d'un **espai diferenciat de la deixalleria**, que pot estar ubicat de manera annexa o no a la deixalleria.

El fet d'estar annex permet optimitzar la logística del transport d'objectes entre espais o naus. A tall d'exemple, algunes experiències analitzades anomenen aquest espai "zona d'aprofitament de residus (ZAR)". També poden establir-se altres sinergies: compartir oficines, bàscula, personal, etc.

En altres casos es pot optar per adequar un espai disponible, no annex a la deixalleria, per desenvolupar les actuacions de R i PxR. En aquest cas no és tan fàcil establir sinergies.

Font: deixalleria de Sant Cugat del Vallès

EN FUNCIÓ DELS USOS

ESPAI D'INTERCANVI

L'espai d'intercanvi es defineix com un **espai on té lloc la transferència d'una mercaderia d'un subjecte a un altre a canvi d'una altra mercaderia**. El canvi es pot donar de manera simultània (on els dos particulars involucrats en la transacció han d'arribar a un acord de transacció) o bé un usuari pot prendre o deixar un objecte de l'espai d'intercanvi perquè es reutilitzi. L'acord i el procés d'intercanvi és entre els particulars, sense que hi intervingui l'ens local, el qual només recepcionarà l'objecte i l'emmagatzemarà.

EXPERIÈNCIA D'ESPAI D'INTERCANVI

RECUPRAT

Es tracta d'una iniciativa de l'Ajuntament del Prat de Llobregat per fomentar la R i PxR dels objectes entrats a la deixalleria.

Els usuaris de la deixalleria poden dipositar-hi els seus objectes al llarg de tota la setmana. L'operari selecciona aquells elements que poden ser reutilitzats i els porta a l'espai d'intercanvi, que serveix de magatzem i expositor fins al diumenge, quan la ciutadania pot accedir-hi i agafar un màxim de dos elements exposats.

En aquest cas, cal controlar adequadament l'accés i les condicions a complir per tal de no facilitar l'abús d'alguns usuaris. Cal destacar que l'espai d'intercanvi està sota cobert i clarament identificat i senyalitzat.

D'altra banda, és important que estigui tancat per evitar robatoris.

MAGATZEM

Consisteix en un espai, local o receptacle on **es guarden els objectes que poden ser reutilitzats o preparats per a la reutilització** per, posteriorment, ser transportats a tallers de reparació, botigues, etc. d'una entitat col·laboradora, o bé ser emmagatzemats fins que els recullen usuaris autoritzats. A diferència de l'espai d'intercanvi, no s'hi dóna lliure accés ni requereix d'infraestructures d'exhibició, sinó que es canalitza via serveis socials o empreses de reinserció social amb espais de reparació i botigues de segona mà amb les quals s'estableixen acords.

L'ens local es responsabilitzarà d'aquest emmagatzematge i gestionarà els objectes que s'hi hagin acumulat. Tots els objectes que entrin en aquest espai s'hauran de poder reutilitzar o preparar per a la reutilització, és a dir, **hauran d'estar en bon estat de conservació i funcionament, o bé es podran reutilitzar amb petites reparacions o restauracions.**

EXPERIÈNCIA DE MAGATZEM

MOBLES SOLIDARIS

A la deixalleria municipal de l'Ajuntament de Valls han adequat un espai destinat a emmagatzemar mobles per reutilitzar.

Quan l'usuari porta el material, l'operari en comprova l'estat i, si és fàcilment reutilitzable, el col·loca a la zona de magatzem, el fotografia i penja la informació a la base de dades.

El material emmagatzemat és accessible exclusivament per a les entitats socials, que poden consultar la base de dades interna, reservar el material i emetre un document de cessió per a la persona interessada, la qual, un cop autoritzada, pot passar a retirar-lo de la zona de magatzem de la deixalleria.

Aquest espai està cobert i clarament senyalitzat.

BORSA DE MATERIAL REUTILITZABLE DE LA UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA (UAB)

La UAB disposa d'una deixalleria, però, a més a més, s'hi pot trobar un servei de material reutilitzable obert al públic en general. Així doncs, el material en bon estat que pot ser reutilitzat s'incorpora en una borsa per posar-lo a disposició de les persones, les entitats i les empreses que puguin estar-hi interessades.

Si es vol obtenir algun producte per reutilitzar-lo, cal seguir una sèrie de passos:

Sol·licitud de material de la borsa: cal consultar els materials disponibles a través de la pàgina web de la UAB i omplir el formulari de sol·licitud.

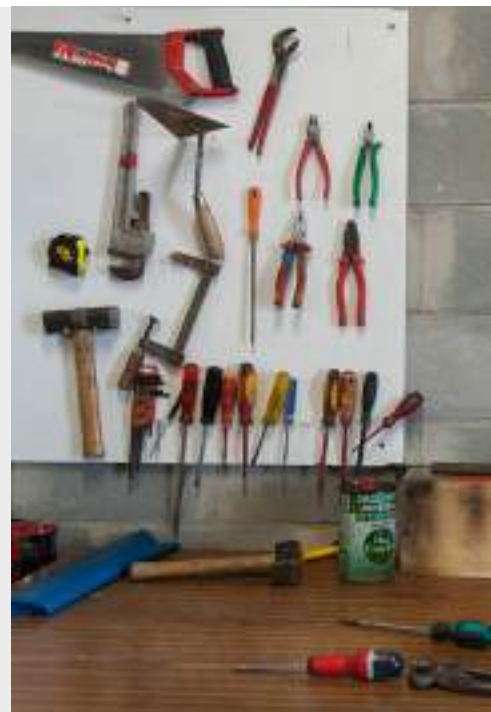
Adjudicació dels resultats: es publiquen setmanalment a l'apartat d'adjudicacions de la web i també estan disponibles a la deixalleria. L'OMA (Oficina de Medi Ambient) és l'encarregada de fer-ho.

Recollida del material: s'ha de recollir en el termini màxim de set dies naturals des de la publicació de les adjudicacions a la web. Si el material no es retira en el termini establert, s'adjudica al sol·licitant que hagi quedat en segona posició en el procés d'adjudicació.

Signatura d'acceptació: en el moment de la retirada del material, la persona adjudicatària ha de signar un document d'acceptació que li atorga la titularitat del bé que s'endú.

ESPAI DE REPARACIÓ

Espai equipat amb eines per netejar, reparar o restaurar els objectes més usuals. Cal tenir present que l'espai de reparació pot ser molt diferent en funció de la tipologia d'usuari i els fluxos de materials que es treballen.

Es pot tractar, per exemple, d'una deixalleria o una altra instal·lació pública que hagi adequat un espai amb eines, del qual els usuaris puguin fer-ne ús lliurement, o bé es pot limitar l'ús als treballadors del propi espai (en la majoria de casos, entitats socials), perquè puguin realitzar operacions de PxR per, posteriorment, obtenir uns ingressos en la venda dels objectes recuperats.

D'altra banda, també cal tenir en compte que els requisits de les instal·lacions són força majors quan es treballa amb aparells elèctrics i electrònics (vegeu l'apartat [Instal·lacions de servei](#)).

EXPERIÈNCIA D'ESPAI DE (AUTO)REPARACIÓ DE TITULARITAT PÚBLICA (OBERT A USUARIS)

ESPAI VILADECANS REPARA. VILADECANS - ÀREA METROPOLITANA DE BARCELONA

A la deixalleria municipal de Viladecans, a part de tenir-hi un espai destinat a l'emmagatzematge d'elements aptes per a la R o la PxR, disposen d'una zona amb eines a disposició dels usuaris de la deixalleria perquè puguin realitzar autoreparacions, així com rebre formacions sobre tècniques per reparar electrodomèstics, bicicletes, mobles, roba, etc.

Els tallers s'imparteixen dos dissabtes al mes, i els divendres s'ofereix un assessorament personalitzat per a la realització d'autoreparacions.

EXPERIÈNCIA D'ESPAI DE REPARACIÓ

LA NAU DE MONTCADA I REIXAC

Al costat de la deixalleria municipal es va construir una nau amb una zona de botiga i una altra de taller.

A la zona de taller s'efectuen operacions de preparació per a la reutilització per tal de reconvertir els residus entrats a la deixalleria en materials amb una segona vida útil. El taller està destinat a personal propi de l'organització que gestiona l'espai (Andròmines) i, per tant, els particulars no tenen accés a les eines.

Es tracta d'un espai públic, nou i diferenciat de la deixalleria (amb uns 500 m² per a cada zona).

BOTIGA DE SEGONA MÀ

Una botiga de segona mà és un **comerç on els objectes que es venen ja han estat utilitzats o bé han tingut un o més propietaris**. Per poder-los vendre cal que se'ls estableixi un preu.

Si la gestió de la botiga correspon a l'ens local els preus són també públics i es destinen a pagar el cost real del servei, atès que es tracta d'activitats sense ànim de lucre.

En el cas que la gestió de la botiga estigui cedida a un tercer, les responsabilitats de la política de preus, garanties, etc. recau sobre aquest tercer, tot i que l'ens local ha de regular les condicions bàsiques de funcionament a través d'un conveni o acord de col·laboració.

EXPERIÈNCIA DE BOTIGA DE SEGONA MÀ

BOTIGA REDUÏM

La Mancomunitat d'Escombraries de l'Urgellet ha posat en marxa una botiga de segona mà amb els elements reutilitzables procedents de la deixalleria. Abans de ser exposats es realitzen operacions de preparació per a la reutilització i se'n comprova el funcionament.

No tots els elements amb possibilitats de ser reutilitzats van a la botiga, perquè també tenen un acord amb Càritas i el Taller Claror per a determinats fluxos, com el tèxtil o els mobles.

La botiga està en un local annex a les oficines de la Mancomunitat, fet que facilita la gestió de personal i els permet compartir espais comuns com la zona d'oficina, serveis, etc.

ALTRES USOS

A les deixalleries o altres establiments de titularitat pública, a part del desenvolupament de les actuacions de R i PxR esmentades en els punts anteriors, s'hi poden dur a terme altres activitats, com ara tallers per fomentar la R i PxR o altres actuacions que fomentin la participació ciutadana en les estratègies de R i PxR.

Aquest és el cas d'algunes experiències internacionals que han afegit usos complementaris a la zona de deixalleria, magatzem, botiga, etc., com zones de restauració, espais per a la creació i el disseny, espais expositius, etc.

També en aquests casos caldrà adaptar el reglament municipal del servei i obtenir els permisos corresponents a les diferents tipologies d'activitat plantejades.

EXPERIÈNCIA D'ALTRES USOS

PARC DE RECICLATGE D'ALELYCKAN, GÖTEBORG (SUÈCIA)

Al [Parc de Reciclatge d'Alelyckan](#)²⁴, a part de la zona de classificació i la deixalleria, s'hi pot trobar un espai complementari on conviuen una botiga de segona mà, un espai d'exposició i venda de productes fets amb materials reciclats, un taller de bicicletes i un bar cafeteria.

A part de desenvolupar actuacions de R i PxR, s'ha perseguit atraure l'interès de la ciutadania, convertint el Parc de Reciclatge en un espai més lúdic per fomentar la participació en les estratègies de R i PxR que hi tenen lloc.

Al Parc hi treballa personal assalariat, voluntaris i personal sense feina en formació.

L'[ANNEX II](#) recull aquesta i altres experiències internacionals del conjunt de models de desenvolupament d'activitats de R i PxR.

PAS A PAS.

DESENVOLUPAMENT D'ACTIVITATS DE REUTILITZACIÓ I PREPARACIÓ PER A LA REUTILITZACIÓ

PAS 1. DEFINICIÓ DE L'ACTIVITAT

SELECCIÓ DE L'ESPAI

Deixalleria

Espai annex a la deixalleria

Espai no annex a la deixalleria

DEFINICIÓ DE L'ÚS

Espai d'intercanvi

Magatzem

Espai de reparació

Botiga de segona mà

Altres usos

DETERMINACIÓ DELS OBJECTES

Bijuteria, joies, rellotges i similars

CD, DVD, vinils, cassetts i similars

Telecomunicacions i informàtica

Electrodomèstics de la llar

Imatge i so

Joguines electròniques

Altres joguines i jocs

Llibres

Tèxtil

Material de nadó

Material esportiu

Mobles

Parament de la llar i decoració

Altres

DETERMINACIÓ DELS USUARIS

Particular

Activitats econòmiques

Associacions, entitats, etc.

Serveis socials

DETERMINACIÓ DE L'ESPAI I DE L'ÚS

El primer aspecte a considerar en la implantació d'una nova activitat de R i PxR és la definició del model d'activitat i, per fer-ho, cal tenir en compte els usos i l'espai on es desenvoluparà.

Cada model d'activitat, ja sigui en deixalleries o altres establiments públics, necessitarà unes condicions tècniques, administratives i de gestió. Aquestes condicions poden ser **recomanacions que cada ens local pot adaptar a la seva realitat o requisits que deriven d'obligacions legals vigents o són criteris marcats per l'Agència de Residus de Catalunya.**

Tot i que de manera general els requisits seran compartits entre els diferents models proposats, en els propers apartats s'indiquen les condicions específiques per a cada model.

A MÉS A MÉS...

Un dels criteris a tenir en compte a l'hora de decidir la tipologia d'activitat a desenvolupar són els costos associats a cadascun dels models esmentats.
A l'[Annex III](#) es poden trobar dades de referències sobre els costos econòmics.

SELECCIÓ DE L'ESPAI				
Deixalleria		Espai annex a la deixalleria		Espai no annex a la deixalleria
SELECCIÓ DE L'ÚS				
Espai d'intercanvi	Magatzem	Espai de reparació	Botiga de segona mà	Altres usos
REQUISITS / RECOMANACIONS				
Tècnics	Administratius	De gestió	De comunicació	

DETERMINACIÓ DELS RESIDUS I DELS PRODUCTES INCLOSOS EN LES ACTIVITATS DE REUTILITZACIÓ I PREPARACIÓ PER A LA REUTILITZACIÓ

Qualsevol objecte susceptible de ser reutilitzat o preparat per a la reutilització que entri a la deixalleria o en un altre establiment de titularitat pública **caldrà classificar-lo com a producte o com a residu**. Els residus caldrà identificar-los mitjançant el seu codi del Catàleg Europeu de Residus (CER), diferenciant-los entre perillosos i no perillosos.

El reglament de l'activitat, aprovat per l'entitat local titular, ha d'establir les condicions en què els productes i residus han de ser lliurats per qui els produeixi o posseeixi, i pot limitar la relació d'elements admesos.

Els residus perillosos, amb algunes excepcions, també es podran reutilitzar sempre i quan es disposi de les garanties ambientals i administratives corresponents. En altres països ja es porten a terme experiències de reutilització de materials perillosos com pintures, vernissos, tòners, etc.

EXPERIÈNCIA DE REUTILITZACIÓ DE PINTURES

COMMUNITY REPAINT

Els ajuntaments del Regne Unit s'han unit amb Community RePaint per fer una xarxa de reutilització de pintures patrocinada per la marca Dulux. Les pintures es recullen i classifiquen a les deixalleries i es posen a disposició de diferents grups: escoles, caritat, associacions...

Durant l'any 2012 es van recollir més de 387.000 litres de pintura donats per ciutadans i empreses i se'n van redistribuir 218.000 litres.

Font: Local Government Association, 2014

Els **residus inerts**, com els materials ceràmics sobrants (rajoles, maons...), els sanitaris ceràmics (vàters, lavabos, banyeres...) i d'altres vinculats a la construcció (portes, finestres, radiadors...), **també cal considerar-los com a residus reutilitzables**. Actualment hi ha experiències d'èxit en la reutilització d'aquests materials, com el cas de la deixalleria de Tàrraga o l'experiència internacional del Parc de Reciclatge d'Älvelyckan, Göteborg (Suècia) (vegeu [ANNEX II](#) d'aquesta guia).

Tant en el registre d'entrada a les instal·lacions com en les estadístiques que es reportin a l'ARC, **caldrà classificar els objectes (productes o residus) seguint les categories que s'especifiquen a continuació**. En el cas dels residus, tot i haver entrat amb el [codi CER](#)²⁵, una vegada s'hagin transformat de nou en productes a través d'una operació de PxR també caldrà assignar-los una categoria.

El llistat i la descripció de categories s'han extret de la Diagnosi sobre la reutilització i preparació per a la reutilització a Catalunya i s'han consensuat en l'àmbit europeu en el marc de la Setmana Europea de la Prevenció de Residus.

LLISTAT I DESCRIPCIÓ DE LES CATEGORIES D'OBJECTES

A Bijuteria, joies, rellotges i similars Penjolls, anells, arracades, rellotges, etc.	H Llibres Llibres
B CD, DVD, vinils, cassetts i similars CD, DVD, vinils, VHS, jocs de consola...	I Tèxtil Roba de vestir amb els complements associats: sabates, sabatilles, moneder, barrets, cinturons, bosses de mà, etc., així com roba de la llar.
C AEE - Telecomunicacions i informàtica Telèfon, fax, centraleta, ordinador, tauleta tàctil, monitor, carregadors, teclat, ratolí, impressora, etc.	J Material de nadó Cotxet, trona, bressol, banyera, biberó i qualsevol altre material que no s'inclogui en AEE i tèxtil.
D AEE - Electrodomèstics de la llar Aspiradora, nevera, rentadora, despertador, rellotge, assecador de cabells, lluminàries, torradora, batedora, rentavaixel·la, raspall de dents elèctric, escalfador, etc.	K Material esportiu Bicicleta, pilota, patins, patinet, esquís, màquina d'abdominals, casc de bicicleta, etc.
E AEE - Imatge i so Altaveus, càmera fotogràfica, càmera de vídeo, televisor, TDT, reproductor de vídeo, MP3, minicadena, projector, Discman, auriculars, etc.	L Mobles Cadira, taula, sofà, escriptori, calaixera, llit, armari, prestatgeria, matalàs, etc.
F Joguines electròniques Consoles de videojoc, Scalextric, cotxes teledirigits i qualsevol joguina que s'endolli o necessiti piles.	M Parament de la llar i decoració Objectes de la llar construïts amb materials diversos (vidres, ceràmica, fusta, cartró, etc.). Dins d'aquest apartat trobaríem tant vaixelles com estris de cuina, quadres, gerros, coberteria, gots, figures de decoració, miralls, etc.
G Altres joguines i jocs Peluixos, nines, ninos de plàstic, puzles, jocs de taula, cotxes, cuinetes, cases de nines, gronxadors, sorreres, etc.	N Altres Barbacoa, grapadora, eines de jardí, fogons, gàbia d'animals, màquines d'escriure, escales o residus especials no inclosos en altres categories, com les pintures, etc.

Font: Diagnosi sobre la reutilització i preparació per a la reutilització a Catalunya, ARC

En el cas específic dels RAEE, i a efectes de registre, cal vincular-los també a les categories del projecte del RD sobre els RAEE:

RELACIÓ DE CATEGORIES DE RAEE

PROYECTO DEL REIAL DECRET SOBRE ELS RAEE (fins al 14 d'agost del 2018)		CATEGORIA DE PRODUCTES	
CATEGORIA	SUBCATEGORIA		
1. Grandes electrodomésticos	1.1 Frigoríficos, congeladores y otros equipos refrigerados	D	AEE - Electrodomèstics de la llar
	1.2 Aire acondicionado		
	1.3 Radiadores y emisores térmicos con aceite		
	1.4 Otros grandes electrodomésticos		
2. Pequeños electrodomésticos		D	AEE - Electrodomèstics de la llar
3. Equipos de informática y telecomunicaciones excluyendo la categoría 4.1		C	AEE - Telecomunicacions i informàtica
4. Aparatos electrónicos de consumo y paneles fotovoltaicos	4.1 Televisores, monitores y pantallas	C	AEE - Telecom i informàtica
	4.2 Paneles fotovoltaicos de silicio	N	Altres
	4.3 Paneles fotovoltaicos de telurio de cadmio		
	4.4 Otros aparatos electrónicos de consumo	E	AEE - Imatge i so
5. Aparatos de alumbrado (con excepción de las luminarias domésticas)	5.1 Lámparas		Objectes no reutilitzables
	5.2 Luminarias profesionales		

RELACIÓ DE CATEGORIES DE RAEE

PROJECTE DEL REIAL DECRET SOBRE ELS RAEE (fins al 14 d'agost del 2018)		CATEGORIA DE PRODUCTES	
CATEGORIA	SUBCATEGORIA		
6. Herramientas eléctricas y electrónicas (con excepción de las herramientas industriales fijas de gran envergadura)		N	Altres
7. Juguetes o equipos deportivos y de ocio		F	Joguines electròniques
8. Productos sanitarios (con excepción de todos los productos implantados e infectados)		N	Altres
9. Instrumentos de vigilancia y control		N	Altres
10. Máquinas expendedoras	10.1 Máquinas expendedoras con gases refrigerantes	N	Altres
	10.2 Resto de máquinas expendedoras		

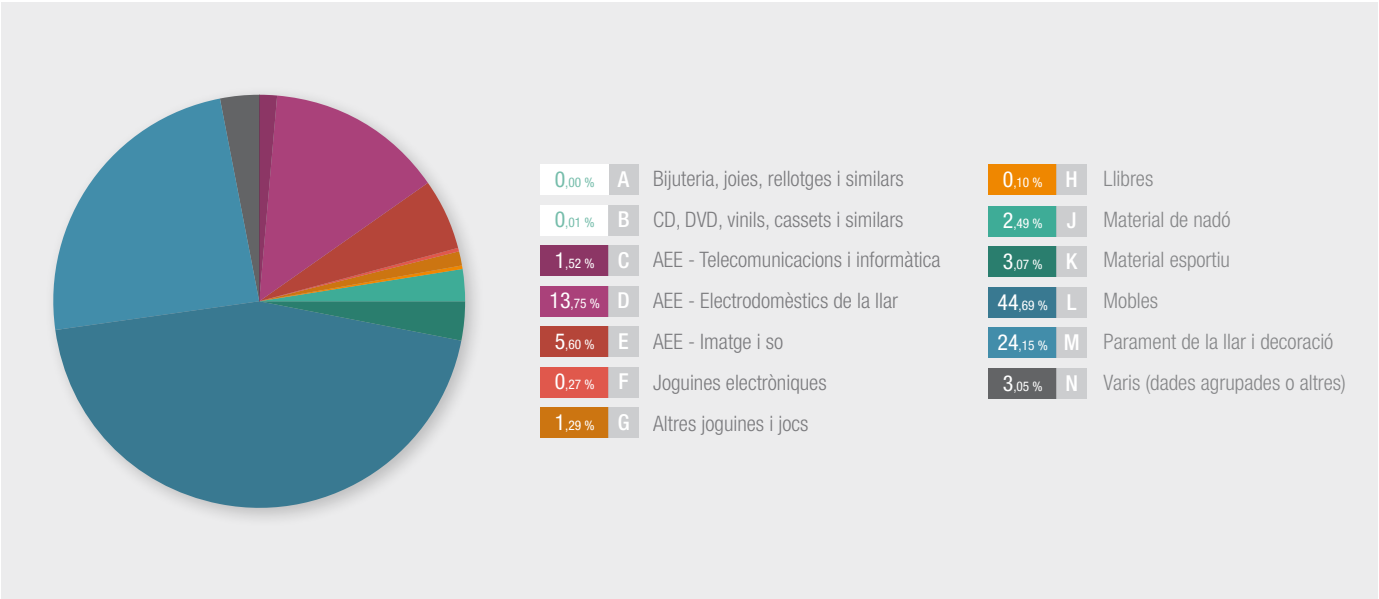
RELACIÓ DE CATEGORIES DE RAEE

PROJECTE DEL REIAL DECRET SOBRE ELS RAEE (a partir del 14 d'agost del 2018)		CATEGORIA DE PRODUCTES	
CATEGORIA	SUBCATEGORIA		
1. Aparatos de intercambio de temperatura	1.1. Gran aparato eléctrico de intercambio de temperatura con CFC, HCFC, HC, NH ₃	D	AEE - Electrodomèstics de la llar
	1.2 Gran aparato eléctrico de aire acondicionado		
	1.3 Gran aparato eléctrico con aceite en circuitos o condensadores		
2. Monitores, pantallas y aparatos con pantallas de superficie superior a los 100 cm ²	2.1 Monitores y pantallas de tubos de rayos catódicos (CRT)	C E	AEE - Telecomunicacions i informàtica AEE - Imatge i so
	2.2 Monitores y pantallas sin CRT y sin LED		
	2.3 Monitores y pantallas con LED		
3. Lámparas	3.1 Lámparas fluorescentes, lámparas de descarga y sin LED		Objectes no reutilitzables
	3.2 Lámparas con LED		
4. Grandes aparatos (con una dimensión exterior superior a 50 cm)		D	AEE - Electrodomèstics de la llar
		E	AEE - Imatge i so
		F	Joguines electròniques
5. Pequeños aparatos (sin ninguna dimensión exterior superior a 50 cm)		D	AEE - Electrodomèstics de la llar
		E	AEE - Imatge i so
		F	Joguines electròniques
6. Equipos de informática y telecomunicaciones pequeños (sin ninguna dimensión exterior superior a 50 cm)		C	AEE - Imatge i so
7. Paneles fotovoltaicos grandes (con una dimensión exterior superior a 50 cm)	7.1 Paneles fotovoltaicos con teluro de cadmio	N	Altres
	7.2 Paneles solares con silicio		

A tall d’informació, en la Diagnosi sobre la reutilització i preparació per a la reutilització a Catalunya es recull la composició i tipologia dels materials potencialment reutilitzables en les condicions actuals a les deixalleries per a les diferents categories, i s’obté la distribució següent:

DISTRIBUCIÓ EN PES PER FLUXOS DELS ELEMENTS REUTILITZABLES ⁷

Font: Diagnosi sobre la reutilització i preparació per a la reutilització a Catalunya, ARC

Sense tenir en compte el tèxtil, el major percentatge correspon a la categoria “Mobles”, que acapara el 44,69% d’aquest potencial, seguit per “Parament de la llar i decoració”, corresponent al 24,15%. A continuació es troba la categoria d’“AEE - Electrodomèstics de la llar”, que juntament amb la categoria “AEE - Imatge i so” representen el 19,34% del potencial de reutilització observat. La resta de categories representen un potencial menor inferior al 5%.

⁷ Aquest diagrama no inclou el tèxtil perquè la Diagnosi sobre la reutilització i preparació per a la reutilització a Catalunya l’inclou a l’apartat d’entitats.

DETERMINACIÓ DELS USUARIS INCLOSOS EN LES ACTIVITATS DE REUTILITZACIÓ I PREPARACIÓ PER A LA REUTILITZACIÓ

El servei de reutilització o preparació per a la reutilització de les deixalleries i altres establiments públics pot tenir una sèrie de restriccions pel que fa als usuaris receptors de materials.

QUANT ALS RECEPTORS

Actualment els municipis on ja tenen implantada alguna activitat vinculada a la R o la PxR tenen diversos criteris a l'hora de limitar l'accés als materials.

TIPOLOGIA D'USUARI RECEPTOR	
	
Particular	Activitats econòmiques
	
Associacions, entitats, etc.	Serveis socials (dept. de l'ajuntament)

Alguns dels criteris d'accés detectats per als materials de la deixalleria són els següents:

En el cas de particulars

- Ser major d'edat.
- Residir al municipi o municipis pertanyents a l'ens local titular (mancomunitat, consell comarcal, etc.).
- Ser actiu en les polítiques ambientals del municipi (p. e. ús de la deixalleria).

En el cas d'activitats econòmiques

- Estar ubicades al municipi o àmbit d'activitat de l'ens local.
- Tipologia d'activitat o mida (p.e petites empreses, vinculació amb una xarxa d'emprenedoria, etc.).
- Ser actiu en les polítiques ambientals del municipi (p. e. ús de la deixalleria).

En el cas d'altres associacions, entitats, escoles, etc.

- Estar ubicades al municipi o àmbit d'activitat de l'ens local.
- Tipologia d'activitat (p. e. dedicar-se a fins socials o educatius).

En el cas de tenir com a usuari principal de les activitats de R o PxR el departament de serveis socials, aquest pot esdevenir l'únic usuari del servei o bé, ser-ho de manera complementària amb altres agents.

Per tal de justificar la necessitat d'aquell material, es pot sol·licitar un breu document descriptiu de l'ús i destí que es donarà als productes cedits o donats.

En alguns casos s'accepten usuaris ocasionals, però han de seguir un procediment d'acreditació específic.

QUANT A LA QUANTITAT D'OBJECTES A RETIRAR

Es recomana limitar el nombre de materials que retiren de la deixalleria els diferents usuaris per tal d'evitar un ús fraudulent del servei (a través de la venda dels materials recollits) o un ús intensiu d'un percentatge molt petit de la població, cosa que impediria un accés equitatiu al servei.

En el cas dels serveis socials, així com en el cas d'associacions o entitats sense ànim de lucre sempre que justifiquin la seva petició de material, és evident que s'haurà de realitzar una distribució adequada dels recursos. Ara bé, en el cas d'usuaris particulars i activitats econòmiques (en el cas que s'incloguin) es recomana delimitar un nombre d'intercanvis en un període de temps o, fins i tot en algun cas, a una determinada col·laboració recíproca: possibilitat d'adquirir algun producte si anteriorment s'ha aportat quelcom per reutilitzar o valoritzar.

D'acord amb les experiències analitzades, s'ha detectat que l'interval d'objectes cedits a l'usuari es troba al voltant dels 2-5 productes/mes.

PAS 2. REQUISITS I RECOMANACIONS

 Requisit Recomanació

REQUISITS TÈCNICS

Infrasestructures

Espai i característiques principals

- Adaptació de l'espai perquè estigui cobert i quedi diferenciat de la resta de la instal·lació
- Adaptació de l'espai perquè es pugui tancar i tingui la superfície mínima necessària per desenvolupar-hi l'activitat que correspongui

Accessibilitat

- Adaptació de l'espai perquè hi puguin accedir persones amb mobilitat reduïda
- Adaptació de l'espai perquè hi puguin accedir carretons i vehicles

Senyalització

- Identificació de l'espai mitjançant rètols i pictogrames

Elements de seguretat contra furs

- Ús d'elements de seguretat per evitar robatoris i l'accés a la instal·lació fora de l'horari establert

Instal·lacions de servei

- Preparació de la instal·lació elèctrica adequada i disponibilitat d'aigua corrent, segons l'ús de la instal·lació
- Adaptació de la instal·lació per a operacions amb RAEE, segons el projecte del RD
- Ús d'energies renovables i de mecanismes de recirculació d'aigua

Mitjans materials

Equip informàtic

- Disposició de l'equip necessari per a l'entrada de dades i l'elaboració de documentació

Mobiliari i eines

- Disposició dels materials recomanats per al desenvolupament de l'activitat

Bàscula

- Ús d'un mecanisme de pesatge per incorporar el pes al registre

Aspectes tècnics de la recollida de voluminosos

Vehicle

- Cobert i amb elevador

Càrrega i descàrrega

- No realitzar una bolcada per a la descàrrega

Elements auxiliars

- Ús de carretons, gàbies, caixes, etc.

PAS 2. REQUISITS I RECOMANACIONS

 Requisit Recomanació

REQUISITS ADMINISTRATIU

Modificació de l'ordenança

Regulació dels aspectes normatius, formals i econòmics de l'activitat per l'ens local

Modificació de la llicència ambiental i inscripció al RGGRC

Modificació de la llicència ambiental i inscripció al Registre General de Gestors de Residus de Catalunya

Registre de l'activitat

Incorporar un registre d'entrades, sortides, incidències i operacions

Document de voluntats del posseïdor

Ús d'un document on queda palesa la voluntat del posseïdor quant a la destinació de l'objecte

Política de privacitat de dades

Compromís de respectar la confidencialitat de les dades emmagatzemades

Dispositius amb dades personals

Definició d'un procediment que constitueixi un sistema de gestió de la seguretat de la informació

Garanties

Establiment de les garanties al consumidor de productes reutilitzats

Assegurança

Disposició d'una pòlissa d'assegurança per a la instal·lació que inclogui el grau de responsabilitats per danys a tercers

Adequació del conveni amb els SIG

Adequar l'activitat als requisits marcats en l'annex V del conveni

Adequació a la Norma tècnica sobre deixalleries

Es cas d'utilitzar l'espai físic de la deixalleria, adequació a la norma tècnica específica sobre aquest equipament

Reglament de funcionament

Deixalleries: incorporació de les activitats en el reglament de gestió de la deixalleria
Espai complementari: elaboració d'un reglament específic

Document de lliurament i compromís

Lliurament d'un document als receptors dels elements reutilitzables per aclarir certs aspectes

Establiment d'un protocol de sol·licitud i lliurement de productes

Acords i convenis amb altres entitats

Incorporació d'un contingut mínim en els acords i convenis amb altres entitats

PAS 2. REQUISITS I RECOMANACIONS

Requisit

Recomanació

REQUISITS DE GESTIÓ

Requisits de personal, perfil i funcions

Disposició del personal necessari i definició de les seves principals funcions

Horaris i calendari

Adequació dels horaris i dies d'obertura a les necessitats dels usuaris

Formació del personal

Formació del personal associat a l'activitat

Modificacions en el pla de riscos laborals

Valoració del grau de risc existent i establiment de mesures preventives

Noves oportunitats: reinserció laboral i voluntariat

Recull sobre noves vies de col·laboració amb entitats d'inserció social

PAS 2. REQUISITS I RECOMANACIONS

Requisit

Recomanació

CRITERIS PER A LA COMUNICACIÓ DE LES ACTIVITATS DE R O PxR

Concepte i identificació de l'espai

Identificació de l'espai amb un nom i un concepte gràfic

Eines de comunicació

Establiment de les vies de comunicació i difusió per donar a conèixer l'activitat (difusió directa, web, butlletí, etc.)

REQUISITS I CARACTERÍSTIQUES TÈCNIQUES DEL SERVEI

REQUISITS D'INFRASTRUCTURES

ESPAI I CARACTERÍSTIQUES PRINCIPALS

En el cas que es portin a terme activitats de R i PxR, es fa necessari poder comptar amb un espai disponible per poder-les desenvolupar. Aquest espai hauria de **ser cobert, per evitar el deteriorament dels articles per culpa dels agents climatològics, i preferiblement tancat amb clau per evitar robatoris.**

A la taula següent es recullen les **principals característiques que ha de tenir l'espai en funció del seu ús.** A títol informatiu, i com a referència, s'indiquen les superfícies mínimes recomanades, però cal tenir en compte que l'espai requerit depèn del nombre d'aportacions i de la rotació d'articles que hi hagi.

Font: deixalleria del Prat de Llobregat

CARACTERÍSTIQUES RECOMANADES PER A L'ESPAI DESTINAT A ACTIVITATS DE R I PxR

TIPOLOGIA D'ÚS	PERSONAL			
	SUPERFÍCIE MÍNIMA RECOMANADA	COBERT	TANCAT	OBSERVACIONS
ESPAI D'INTERCANVI	Mínim 20 m²	Sí	Recomanat	Si no es disposa d'una zona tancada, es poden utilitzar lones per cobrir els elements exposats (o fins i tot embolcallar-los individualment) per tal d'evitar que s'hi acumuli la pols i es deteriorin. En deixalleries: zona nova diferenciada o adequació d'un espai existent.
MAGATZEM	5 - 10 m²	Sí	Recomanat	La superfície, en darrer terme, dependrà de la freqüència de transport a la destinació final d'aquests elements.
ESPAI DE REPARACIÓ	Mínim 5 m²	Sí	Recomanat	La superfície indicada és l'equivalent a dos llocs de treball. Per tant, la superfície variarà en funció de les persones que realitzin aquesta tasca (si és un espai de reparació per al personal de la deixalleria, si és accessible per a l'usuari o si és un centre de PxR).
BOTIGA DE SEGONA MÀ	Mínim 75 m²	Sí	Recomanat	Requereix una zona d'emmagatzematge, una zona d'exposició, un punt de venda, etc.

En els casos on l'activitat es desenvolupi fora de la deixalleria caldrà **reservar una zona addicional per fer les funcions d'oficina**, així com un espai per emmagatzemar les entrades no reutilitzables.

En el cas de tractar-se d'espais associats a les deixalleries, destinats a R o PxR, els espais haurien de guardar una certa

proporcionalitat amb la superfície de les deixalleries, les quals ja estan dimensionades en funció de la població a què donen servei. Se **suggereix reservar una superfície per a activitats de R i PxR d'un 3% respecte a la superfície total de la deixalleria dels tipus B o C** (en els models de deixalleries més petites, cal reservar una superfície per a les activitats de R i PxR en un percentatge proporcional major fins a cobrir les superfícies mínimes).

Font: deixalleria de la Universitat Autònoma de Barcelona

ACCESSIBILITAT

Planificar l'espai tenint en compte criteris d'accessibilitat esdevé un punt clau a l'hora de garantir l'èxit de participació.

Amb aquest objectiu, es recomana que els espais siguin a peu pla o que es projectin rampes, enlloc d'escales, en aquells casos en què sigui necessari per poder accedir a les diferents zones destinades a les activitats de PxR de residus de la deixalleria o espai utilitzat; amb això s'afavorirà l'accés a les persones amb mobilitat reduïda, així com el trasllat d'objectes grans amb carretons.

Un altre punt en el qual és important facilitar l'accessibilitat és la zona on es reben els residus i els productes, és a dir, cal afavorir que aquesta tasca es realitzi de manera àgil i fàcil, tant per als usuaris com per als operaris. Per això, se suggereix **disposar d'un espai per a l'aparcament de vehicles que permeti la càrrega i descàrrega dels residus més voluminosos**. També és convenient que, tant el magatzem com la zona de reparació (en cas que sigui un espai tancat) i la botiga de segona mà disposin de portes d'una mida suficient que no impedeixi l'entrada de determinats objectes.

SENYALITZACIÓ

Per tal que aquests espais destinats a la R o PxR quedin degudament identificats, és necessari preveure elements de senyalització dins de les pròpies instal·lacions. En aquest sentit, es recomana **col·locar-hi un rètol de gran visibilitat, de manera que la ubicació de l'espai de R i PxR sigui ràpida**.

A més, en el cas d'un espai ubicat en una deixalleria, resulta convenient aprofitar els elements de senyalització de què disposa la instal·lació per informar de l'existència i el funcionament d'aquest espai (per exemple, els horaris).

D'altra banda, també cal que les diverses àrees d'aquest espai estiguin suficientment senyalitzades, amb l'objectiu de facilitar-ne l'ús i minimitzar el temps d'estada dels usuaris a les instal·lacions.

Respecte al disseny de la senyalització i en consonància amb l'annex IV de la Norma tècnica del 2009, se suggereix incorporar al rètol de cada material el text explicatiu (simplificat) de la destinació o ús que se'n farà, així com identificar-lo amb un fons de color segons el grup de material al qual pertany; en aquest cas hauria de ser verd, ja que queda agrupat dins dels materials recuperables.

Per tal d'identificar els diferents materials es pot utilitzar el [*Manual dels pictogrames identificadors de residus*²⁶](#).

Font: deixalleria de Sant Cugat del Vallès

ELEMENTS DE SEURETAT CONTRA FURTS

Convé que les instal·lacions estiguin adequadament equipades per poder evitar els robatoris i l'accés fora de l'horari establert per a la deixalleria o per a l'establiment públic. Amb aquest propòsit es recomana un **tancament perimetral suficient per limitar-ne l'accés**.

En tractar-se d'objectes subjectes a reutilització, els intents de robatori poden resultar un problema important per a l'equipament, de manera que es recomana emmagatzemar aquests objectes en recintes tancats amb clau.

Com a reforç, es proposa que les instal·lacions disposin d'un sistema contra robatoris consistent en un alarma connectada

a les forces de seguretat (policia, guàrdia urbana, Mossos d'Esquadra o empresa privada de seguretat). A més a més, se suggereix considerar l'opció de dotar l'equipament de càmeres de vigilància per tal de garantir la inaccessibilitat a l'espai fora d'hores.

Paral·lelament, és necessari que en el procés de disseny de l'equipament es tinguin en compte **la ubicació com a paràmetre amb incidència sobre la seguretat de l'espai**. En aquest sentit, les localitzacions en espais urbans suposen un increment indirecte de la seguretat, ja que la pròpia freqüentació pels voltants pot actuar com a element dissuasiu dels robatoris.

INSTAL·LACIONS DE SERVEI

Les activitats de R i PxR tenen associades unes necessitats de recursos (energia elèctrica i aigua, fonamentalment) que poden cobrir-se a partir de les mateixes instal·lacions de subministrament de la deixalleria. En el cas d'altres establiments públics caldrà realitzar la instal·lació pertinent.

Si bé cal intentar que l'horari de treball s'ajusti a les hores de sol per maximitzar l'aprofitament de la llum natural, caldrà preveure la instal·lació de llum artificial tant a l'interior dels recintes tancats com a la zona exterior. També **caldrà que la instal·lació elèctrica de l'espai s'adeqüi a aquesta nova activitat**, preveient diferents punts de connexió elèctrica per a l'ús d'eines, etc.

En aquest sentit, en el cas d'espais de reparació pel que fa als RAEES caldrà donar compliment al projecte del RD i, per tant, caldrà que la instal·lació elèctrica estigui adaptada a les necessitats de comprovació dels aparells:

- ✓ Amb suficient potència per als aparells a comprovar.
- ✓ Amb endolls amb suficient capacitat per suportar el consum d'una placa de cuina (recomanació de 20 amperes com a mínim).
- ✓ Amb amperímetres que marquin el consum de cada aparell.
- ✓ Amb diferencials a cada endoll per detectar fuites elèctriques.
- ✓ Amb magnetotèrmics per detectar curtcircuits o consums excessius.

D'altra banda, les tasques de neteja dels productes a reutilitzar, així com les tasques de reparació, fan necessària l'**adaptació de la xarxa de subministrament d'aigua de la deixalleria**. La zona de proves amb aparells que utilitzin aigua ha d'estar preparada per evitar que qualsevol fuga d'aigua produeixi accidents de derivació no desitjats. Les instal·lacions han d'estar impermeabilitzades per evitar filtracions de lixiviats. Per acabar, se suggereix considerar la recirculació de l'aigua utilitzada per tal d'estalviar aquest recurs.

REQUISITS DE MITJANS MATERIALS

EQUIP INFORMÀTIC

El sistema informàtic haurà de permetre, d'una banda, l'enregistrament de les dades de les entrades i sortides, acomplint la normativa existent en aquesta matèria i, d'altra banda, facilitar l'elaboració de documents justificants de les operacions realitzades (albarans d'entrada i sortida, factures, rebuts, informes de gestió, etc.), que es concreten a l'apartat de Requisits administratius.

MOBILIARI I EINES

Per tal de portar a terme els diferents usos plantejats, cal disposar, com a mínim, dels elements següents.

LLISTAT ORIENTATIU DE MOBILIARI I EINES NECESSARIS PER DESENVOLUPAR ACTIVITATS DE R I PxR

MOBILIARI I EINES	TIPOLOGIA D'ÚS		
	ESPAI D'INTERCANVI / MAGATZEM	ESPAI DE REPARACIÓ	BOTIGA DE SEGONA MÀ
Elements per al transport: carretó, transpalet, etc.	✓	✓	✓
Elements expositius i d'emmagatzematge: prestatgeries, caixes, gàbies, etc.	✓	✓	✓
Estris de neteja: escombra, draps, etc.	✓		✓
Material per cobrir objectes (si no es troben tancats o sota cobert).	✓		
Mobiliari vinculat al lloc de treball: taula, cadires, etc.		✓	
Eines de treball: es requerrà una tipologia d'eines o altres materials en funció del tipus d'activitat i el tipus d'objectes admesos. Es pot consultar un llistat orientatiu d'aquestes eines en aquest mateix apartat.		✓	
Eines de gestió: caixa enregistradora, lector de targetes (opcional), telèfon, etc.			✓

En els diferents casos, caldrà, a més, una **bàscula que permeti conèixer el pes dels objectes reutilitzables**, per tal d'incorporar-lo a efectes de registre.

S'aconsella un model amb capacitat >30 kg⁸ i precisió <50 g, i que permeti l'emissió de tiquets i la descàrrega de les dades a un sistema informàtic.

En el cas que, en un moment determinat, no es disposi d'una bàscula, a l'**ANNEX IV** es pot consultar la taula de pesos equivalents de referència de l'Agència de Residus de Catalunya.

LLISTAT D'EINES I MATERIAL BÀSIC

 EINES			
	FUSTERIA	ELECTRICITAT	TÈXTEL
	· Caixes d'eines núm. 33 · Caixes d'eines núm. 12 · Conjunt de 5 tornavisos · Barrina núm. 1/2 · Barrina núm. 2 · Cinta mètrica flexible de 5 cm · Serjants de fuster de 150×50 · Serjant de fuster de 150×80 · Guia de biaixos d'alumini · Serra ràpida recta de 250 mm · Alicates · Estenalles de 160 mm · Martell de 300 g · Llimes · Estisores inox. de 210 mm	· Caixa d'eines · Tornavís pla 3×100 · Tornavís pla 4×100 · Tornavís pla 5,5×125 · Tornavís Philips PH-0×60 · Tornavís Philips PH-2×125 · Tornavís Philips PH-2×100 · Pelacables múltiple · Carret d'estany d'1 mm Ø amb resina · Alicates universals de 180 mm · Alicates de tall diagonal de 160 mm · Alicates de pic de cigonya de 200 mm · Cúters · Joc de pinces amb cable cocodril	· Tisores de costura · Agulles · Descosidors · Didals · Agulles de cap · Agulles de màquina de cosir (paquets)

⁸ Se suggereix una bàscula amb capacitat màxima d'uns 250 kg.

	MAQUINÀRIA	 FUSTERIA	 ELECTRICITAT	 TÈXIL
		· Banc de fuster · Serra de vogir · Serra circular · Grapadora · Ribot · Trepant	· Multímetre digital · Soldador de tipus llapis de 30 W · Suport per a soldador	· Màquina de cosir
	MATERIAL FUNGIBLE	· Decapant, 1 litre · Cola blanca, 1 kg · Araldit estàndard gran de 31 g · Paper de vidre de diferents gruixos · Llana d'acer, 100 g · Dissolvent universal, 1 litre · Alcohol de cremar, 1 litre · Aiguarràs, 1 litre · Fils de cotó · Matacorc · Goma laca · Tapaporus · Cera · Tints · Guants · Xeringues · Claus (diferents mides), capses · Puntetes (diferents mides), capses · Pinzells de diferents mides	· Greix per soldar electricitat · Cinta aïllant	· Guix · Fil de polièster blau i vermell · Fil de polièster blanc · Fil de polièster negre · Fil d'embastar de cotó 100% · Goma de mida mitjana (≤ 1 cm), rotllo de 50 m · Cremalleres · Velcro de 50 m

ASPECTES TÈCNICS DE LA RECOLLIDA DE VOLUMINOSOS

Alguns municipis disposen d'un **servei de recollida de voluminosos porta a porta** (ja sigui un dia fix, al carrer sota demanda, etc.). Els voluminosos recollits a través d'aquest servei, que són traslladats a la deixalleria, també tenen possibilitats de ser reutilitzats. En funció de com siguin tractats en l'operació de recollida, els voluminosos arribaran en millors condicions i, per tant, requeriran de menys operacions per a la seva R o PxR.

Principals **condicionants tècnics** de la recollida:

Model del vehicle. Es recomana un vehicle cobert amb elevador (tot i requerir més temps en el procés de recollida, permet carregar amb més delicadesa i sense tant esforç dels operaris).

Procediment de càrrega i descàrrega. En cap cas es realitzarà una bolcada per a la descàrrega dels elements recollits.

Elements auxiliars. Es recomana l'ús de carretons per si es requereix un transport entre el punt de recollida i el vehicle. A l'interior del vehicle es pot disposar d'una gàbia o caixa per al transport de petits objectes amb possibilitat de ser reutilitzats.

REQUISITS ADMINISTRATIS

La incorporació d'un nou espai o ús enfocat a la R o PxR comporta un seguit de **requisits administratius**, motivats per la normativa vigent i la necessitat de quantificar la prevenció (reutilització) i la preparació per a la reutilització.

Respecte a la normativa vigent, cal tenir en compte que les actuacions de reutilització de productes es configuren en el marc de la prevenció de residus i, per tant, s'ha de donar compliment a aspectes com ser un servei regulat, disposar de registre, establir garanties, etc., però no els són aplicables les obligacions que s'imposen en virtut de la normativa de residus. Per contra, en les actuacions de preparació per a la reutilització, en tractar-se d'una operació de gestió d'un residu, sí que apliquen les obligacions derivades de la seva normativa.

ELABORACIÓ O MODIFICACIÓ DE L'ORDENANÇA MUNICIPAL

L'ordenança municipal es configura com l'instrument més idoni i l'eina bàsica per ordenar el servei de residus, ja que pot arribar a regular aspectes no previstos en les lleis sectorials mentre aquests no estiguin expressament prohibits (vinculació negativa).

És en l'exercici d'aquesta potestat normativa que els ens locals poden regular aspectes sobre la gestió de residus i altres aspectes que no estan previstos, però tampoc no estan prohibits, en la legislació estatal o autonòmica sobre residus, com ara la reutilització de productes i la preparació per a la reutilització de residus que siguin susceptibles de ser aprofitats per altres persones per allargar-ne la vida útil.

Actualment hi ha cobertura legal sobre la base del Decret legislatiu 1/2009, que aprova el text refós de la Llei reguladora dels residus per desenvolupar de manera voluntària (no és un servei de prestació obligatòria) activitats de prevenció, tot i que s'hauran de preveure les especificitats i previsions que marca la normativa.

Per tant, l'ens local haurà de regular, de manera potestativa, l'activitat de reutilització i l'activitat de preparació per a la reutilització en tots els seus aspectes normatius, formals i econòmics, incorporant aspectes com la titularitat o propietat del producte i del residu entrat a les instal·lacions o establiments. A la taula següent s'han recollit un parell d'exemples d'ordenances actuals.

Font: deixalleria de Sant Cugat de Vallès

EXEMPLE D'ORDENANCES

A continuació es recullen alguns exemples d'ordenances on s'han incorporat els conceptes de R i PxR en deixalleries o altres establiments públics.

→ Ordenança de Lloret de Mar²⁷

Article 10. Reutilització i valorització de materials

El personal de la deixalleria seleccionarà aquells voluminosos que estiguin en bon estat i considerin que podran tornar a ser reutilitzats.

D'acord amb Serveis Socials de l'Ajuntament s'establiran els mecanismes per possibilitar que les persones necessitades puguin aprofitar aquests materials. Si es considera oportú, i sempre donant prioritat a les persones necessitades, es podrà també oferir la possibilitat de reutilització a altres persones que ja siguin usuàries de la deixalleria.

Per establir aquest procés, l'empresa adjudicatària prèviament haurà de presentar un protocol de funcionament que serà aprovat per la Junta de Govern Local. Els usuaris no podran retirar de la deixalleria cap altre tipus de residu que el seleccionat pels operaris de la deixalleria, ni per a ús propi ni per comercialitzar-lo.

→ Ordenança de Calella²⁸

Article 13. Reutilització dels béns

Abans d'eliminar com a residu un bé de consum, els ciutadans han de procurar exhaurir-ne la vida útil, li han de donar un nou ús o bé procurar que algú altre pugui servir-se'n. L'Ajuntament facilitarà espais d'intercanvi dels béns de consum per tal d'evitar que esdevinguin residus.

Article 22. Normes relatives als residus voluminosos, mobles i estris

Els usuaris del servei han de deixar els voluminosos en el millor estat possible per facilitar, si escau, la seva reutilització o recuperació.

Article 55. Obligacions dels usuaris

10. No és permesa la retirada de materials de la deixalleria per persones diferents dels transportistes o gestors autoritzats que actuïn per encàrrec del gestor de la instal·lació. Malgrat això, l'Ajuntament pot regular la retirada de materials de la deixalleria amb finalitats de reutilització.

AUTORITZACIÓ I INSCRIPCIÓ AL REGISTRE GENERAL DE GESTORS DE RESIDUS DE CATALUNYA

Totes les deixalleries, pel fet de ser gestores de residus, han d'estar **degudament autoritzades** (licència ambiental) i **inscrites** al Registre General de Gestors de Residus de Catalunya.

En el cas que l'activitat de PxR es desenvolupi en un altre espai diferent d'una deixalleria, també es requeriria estar donat d'alta com a gestor. En el cas d'una activitat de reutilització en un espai diferent d'una deixalleria, no és necessari realitzar aquest registre.

La introducció d'activitats de R o PxR suposa un canvi d'ús de la deixalleria i pot implicar la necessitat d'impulsar l'adequació de l'activitat, concretament:

✓ Tramitant la resolució d'un canvi de la llicència ambiental

Les deixalleries municipals formen part de les activitats incloses a l'annex I de la Llei 20/2009, de 4 de desembre, de prevenció i control ambiental de les activitats, i corresponen a activitats que requereixen una llicència ambiental. Per a qualsevol modificació de les característiques o del funcionament d'una activitat que ja disposi de la preceptiva llicència, s'haurà de valorar si aquesta modificació implica un canvi substancial o bé un canvi no substancial de l'activitat, atenent a si aquest fet implica un canvi del codi en el qual ha estat classificada l'activitat.

Segons els criteris de qualificació de les modificacions com a substancials o no substancials proposats per la Direcció General de Qualitat Ambiental, els canvis derivats de la implementació d'activitats de R o PxR no fan preveure necessàriament la superació dels criteris de substancialitat determinats per l'administració (capacitat de tractament, potència instal·lada, etc.); tot i això, caldria fer una modificació en la llicència de l'activitat.

Malgrat tot, la substancialitat del canvi serà valorada, en última instància, per l'òrgan ambiental competent.

✓ Actualitzant l'increment dels imports de les fiances i pòlissa de l'assegurança, d'acord amb la resolució corresponent

L'ARC ha revisat el càlcul de les garanties financeres per a les activitats de gestió de residus, amb l'objectiu d'establir un tipus fix més reduït per a les activitats amb baixa incidència ambiental. En aquesta nova revisió del càlcul de garanties (consultable en aquest [enllaç](#)²⁹⁾, s'ha introduït una reducció de la fiança pel cas de les empreses d'economia social (tercer sector) i en el cas de les activitats de PxR de determinats residus. En el cas de les activitats que es dediquin exclusivament a la PxR dels residus d'aparells elèctrics i electrònics, tèxtils, tòners, residus municipals voluminosos i ampelles de vidre, es determinarà la fiança seguint el cas general (terme fix de 21.000 €) i després s'aplicarà una reducció del 50% en el valor obtingut.

Adicionalment als requisits anteriors, i segons el projecte del RD sobre els RAEE, si es volen dur a terme operacions de preparació per a la reutilització sobre el flux de RAEE (i, per tant, sobre residus), caldrà ser un centre de PxR autoritzat i, per tant, complir amb els requisits marcats pel RD i recollits en el seu annex IX B (*Requisitos de un centro o instalación de preparación para la reutilización*).

REGISTRE

Un dels elements que caldrà implantar en el moment de realitzar una actuació de R o PxR és el registre. A priori es recomana disposar de la documentació següent:

- » Fitxa d'entrada
- » Fitxa de sortida
- » Recull d'incidències
- » Altres: fitxa de control de les operacions realitzades (neteja, reparació, manteniment...)

En el registre de sortides es pot afegir un camp d'autorització si hi ha una restricció d'ús del servei a determinats usuaris (entitats sense ànim de lucre, etc.).

En el cas d'operacions de R i PxR en AEE/RAEE, l'article 14 del projecte del RD recull que caldrà portar un registre dels AEE destinats a segona mà on, addicionalment als camps anteriors, s'anoti la categoria de RAEE/AEE, la marca, el model i el número de sèrie de l'aparell, així com la seva identificació d'origen i la seva destinació.

PROPOSTA DE CAMPS MÍNIMS A INCORPORAR EN ELS REGISTRES D'ENTRADES I SORTIDES

FITXA D'ENTRADA	FITXA DE SORTIDA
• Dia i hora d'entrada • Material aportat, tipus i quantitat, en kg • Identificació de l'usuari (DNI o matrícula del vehicle) / Nom de l'entitat/activitat econòmica que representa (NIF de l'AE) i signatura • Observacions »	• Dia i hora de sortida • Material retirat, tipus i quantitat, en kg • Identificació de l'usuari (DNI o matrícula del vehicle) / Nom de l'entitat/activitat econòmica que representa (NIF de l'AE) i signatura • Observacions • Codi de traçabilitat (etiquetatge) »

ETIQUETATGE. CODI DE TRAÇABILITAT

Se suggereix l'ús d'etiquetatge per tal d'incorporar el codi de traçabilitat en el funcionament de les activitats de R i PxR. **L'etiquetatge, a part de ser rellevant com a element de traçabilitat, dóna informació de valor al consumidor** (garantia de qualitat, etc.).

EXEMPLE D'ETIQUETATGE DE PRODUCTES DE SEGONA MÀ

Font: Ekorrepara

DOCUMENT DE VOLUNTATS DEL POSSEÏDOR

Per tal que es puguin realitzar activitats de reutilització (i no preparació per a la reutilització) dels objectes (en aquest cas, considerats productes) entrats a la deixalleria o en altres establiments, cal que, des del punt de vista jurídic, quedi palesa la **voluntat del posseïdor de destinar l'objecte a la reutilització** i no a la seva valorització o deposició (que és el que habitualment es té a les deixalleries). És necessari, doncs, comptar amb algun document que acrediti aquesta voluntat.

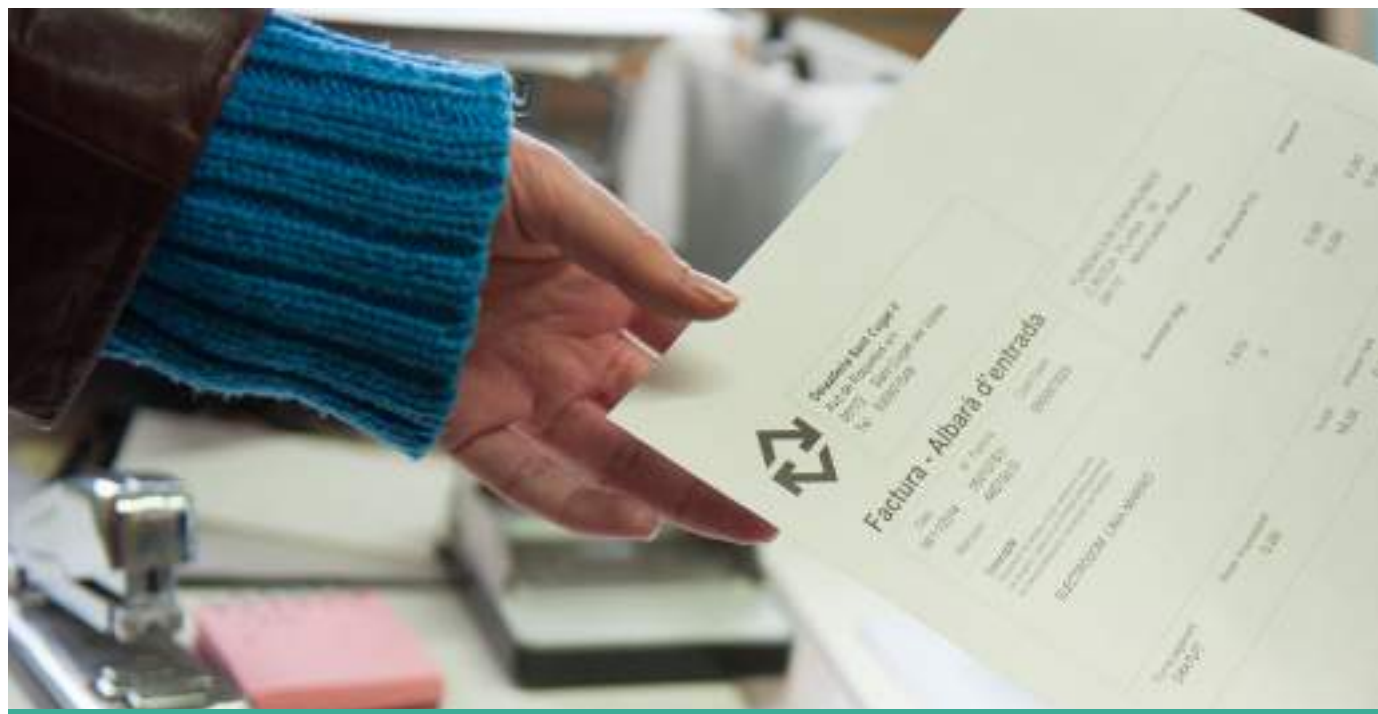
Per tant, per a tots aquells objectes susceptibles de ser reutilitzats, l'operari o responsable de l'establiment haurà de tenir un llistat o registre electrònic on els usuaris signin conforme la seva voluntat està encarada a la reutilització.

POLÍTICA DE PRIVACITAT DE DADES DELS USUARIS

Com a resultat de l'activitat de R i PxR, poden obtenir-se dades de caràcter personal que en cap cas podran ser destinades a activitats promocionals o publicitàries pròpies de tercers d'acord amb el que disposa la Llei orgànica 15/1999, de 13 desembre, de protecció de dades de caràcter personal, i la seva normativa de desplegament.

Per això, quan correspongui, serà necessari que el titular o gestor de la deixalleria o establiment públic es comprometi a **respectar la confidencialitat de les dades emmagatzemades i a utilitzar-les estrictament segons la finalitat per a la qual es recullen**, així com a complir l'obligació de guardar-les i adoptar mesures per evitar-ne l'alteració, la pèrdua, el tractament o l'accés no autoritzat. A més a més, s'haurà d'oferir als usuaris la possibilitat d'exercitar els drets d'accés, rectificació, cancel·lació o oposició sobre les seves dades personals quan ho comuniquin.

DISPOSITIUS AMB DADES PERSONALS OBJECTE DE REUTILITZACIÓ O PREPARACIÓ PER A LA REUTILITZACIÓ

D'altra banda, cal tenir en compte la possibilitat d'operar amb dispositius (ordinadors, tauletes, etc.) que també treballen amb dades personals i, per tant, la necessitat imprescindible de garantir una adequada gestió de la informació de què es disposa. Per assolir l'objectiu de vetllar per la seguretat de la informació, es recomana definir un **procediment que constitueixi un sistema de gestió de la seguretat de la informació (SGSI)**, on es consideri tot el cicle de vida de la informació.

Resulta indispensable, finalment, donar cobertura a la darrera fase del cicle de vida de la informació, és a dir, a la seva eliminació. Així doncs, tant en les activitats de R com de PxR de determinats articles/productes o residus (especialment RAEE), convé optar per **mètodes d'esborrament de dades segurs que evitin completament la recuperació de les dades contingudes en els dispositius d'emmagatzematge** (desmagnetització, destrucció i sobreescritura). Cal comptar amb una política segura d'esborrament de la informació dels dispositius amb què es treballa que inclogui, com a mínim, una gestió adequada dels suports i la documentació de les operacions d'esborrament realitzades.

El portal web de l'[Instituto Nacional de Ciberseguridad](#) ²¹⁰ (INCIBE) disposa d'una secció, al servei d'usuaris i entitats, en què es proporcionen eines relacionades amb la seguretat de la informació, entre les quals, algunes d'específiques per a l'esborrament segur de dades, així com la *Guía sobre almacenamiento y borrado seguro de información*.

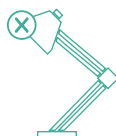

GARANTIES (AL CONSUMIDOR DE PRODUCTES REUTILITZATS)

EN EL CAS DE VENDA (PROFESSIONAL)

Tal com es recull en l'apartat d'instruments normatius, segons el RDL 1/2007, tots els productes de consum (béns mobles) tenen una garantia legal, i tota persona compradora d'aquests productes té els drets legals que reconeix la llei.

La persona venedora ha de respondre pels defectes que presenti el producte venut. Pels béns de segona mà, la persona venedora i la persona consumidora poden pactar un termini de garantia més curt de dos anys, el qual no podrà ser mai inferior a un any des de la data de lliurament.

Aquest termini té les característiques següents:

- ⊗ Si el defecte del producte es manifesta durant els sis primers mesos des de la data de lliurament (tant del producte nou com del de segona mà), s'entén que aquest defecte ja existia quan el van lliurar, és a dir, que era d'origen. Aleshores, correspon a la persona venedora demostrar el contrari i que el defecte ha aparegut després, a causa d'un mal ús, d'un manteniment defectuós o del pas del temps. Ha de demostrar, en definitiva, que va donar el producte d'acord amb les condicions acordades.
- ⊗ Si el defecte apareix després dels sis primers mesos i fins als dos anys des de la data de lliurament (o un mínim d'un any, en cas de ser de segona mà), la persona consumidora i usuària és qui ha de provar que el defecte era d'origen i que no es deu al mal ús, al manteniment defectuós o al pas del temps. Aquesta demostració requereix, sovint, un peritatge del producte.

Per norma general, si el producte no és conforme, la persona consumidora i usuària té dret a la reparació, a la substitució, a la rebaixa del preu o a la resolució del contracte.

En el cas de la venda de productes de segona mà, en l'article 120 del Reial decret 1/2007 es recull que el consumidor i usuari no pot exigir-ne la substitució. D'aquesta manera es resol el problema que podria plantejar l'obligatorietat de la substitució per a les botigues de segona mà, de petites dimensions, ja que el ventall de productes d'aquestes botigues no sempre disposa de més d'un element per a cada tipus i model de producte/article.

A més, l'articulat especifica que **la reparació serà exigible sempre que no resulti objectivament impossible o desproporcionada**. Per tant, d'aquesta manera s'evita l'obligatorietat de reparar quan això pugui resultar més costós que el preu pel qual s'ha venut el bé.

La rebaixa del preu i la resolució del contracte són procedents a l'elecció del consumidor i usuari, quan aquest no en pugui exigir la reparació o la substitució.

Actualment, la pràctica més habitual és tornar els diners i recuperar l'objecte si aquesta devolució es produeix els primers mesos després de la compra. En alguns casos, s'enganxen adhesius als objectes (especialment AEE) per tal d'evitar substitucions fraudulentos i tenir traçabilitat dels objectes venuts.

Segons l'Agència Catalana de Consum, i d'acord amb el Decret 121/2013, de 26 de febrer, pel qual es regulen els fulls oficials de queixa, reclamació i denúncia en les relacions de consum, en el cas que hi hagi una operació de compravenda, **el consumidor ha de tenir la garantia de disposar d'un full de reclamació** tot i tractar-se d'un servei públic.

EN EL CAS DE DONACIÓ/CESSIÓ O VENDA (ENTRE PARTICULARS)

En les transaccions entre privats (tant si hi ha intercanvi econòmic com si no), **la garantia entre particulars no existeix, a no ser que el producte estigui en garantia en el moment de la compra**. Per tant, el comprador haurà d'assumir els costos que suposarà la reparació d'un aparell, cosa que provoca certa incertesa i, per tant, rebuig a aquest tipus de productes, a no ser que tinguin un preu molt inferior al d'un producte nou.

La relació de consum que s'estableix entre comprador i venedor no està emparada per la normativa bàsica que regula les garanties dels productes de consum, que només protegeix les persones consumidores davant d'un venedor professional.

Es recomana a l'ens local titular de l'espai incorporar una nota informativa especificant les garanties donades.

EXEMPLE DE NOTA INFORMATIVA

L'estat del material no es pot garantir en cap dels casos. El material es posa a disposició del públic tal com ha arribat a la deixalleria.

ASSEGURANÇA

El responsable de l'exploració de la instal·lació o establiment ha de subscriure una [pòlissa d'assegurança per a la instal·lació](#), a la qual s'inclouran els danys materials i personals que puguin derivar-se de la gestió i les funcions pròpies de les activitats que s'hi desenvolupen, incloses les de R i PxR en qüestió. En el cas de les deixalleries, en el moment d'esdevenir gestor ja es requereix disposar d'una pòlissa d'assegurança.

DANYS A TERCERS

Els danys derivats de la prestació del servei estan sotmesos a les regles aplicables sobre responsabilitat patrimonial de l'administració, de manera que s'origina el dret a indemnitzar per les lesions que pateixi un particular, tret dels casos de força major, culpa del tercer i culpa exclusiva de la víctima.

En el cas que es realitzi una operació de compravenda (amb intercanvi econòmic), s'afegirà a la responsabilitat patrimonial de l'administració la responsabilitat per vicis.

En el cas que s'opti per realitzar entregues d'aparells recuperats a domicili es requerirà una assegurança de responsabilitat civil per cobrir petits danys (en general l'entrega a domicili no és una opció molt estesa entre ens locals i queda més reservada a entitats centrades en la PxR).

ADEQUACIÓ DEL CONVENI AMB LES ENTITATS GESTORES DELS SISTEMES INTEGRATS DE GESTIÓ DE RESIDUS D'APARELLS ELÈCTRICS I ELECTRÒNICS

En el cas de voler implantar una activitat de PxR (i, per tant, vinculada a l'entrada de residus) on s'incloguin els RAEE com a flux a treballar, cal que l'ens local adequi el conveni actual amb els SIG dels RAEE.

En el Conveni marc de col·laboració entre l'Agència de Residus de Catalunya i les entitats gestores dels sistemes integrats de gestió (SIG) de residus d'aparells elèctrics i electrònics (RAEE) ²¹ es contempla el concepte de preparació per a la reutilització en els casos següents:

El trasllat dels RAEE fins a les deixalleries es durà a terme de manera que s'afavoreixin les operacions de PxR.

Els RAEE recollits selectivament no podran ser comercialitzats ni desballestats pels ens locals, i s'hauran d'entregar tal com s'han recollit als SIG a través de l'oficina de coordinació. No obstant això, OfiRaee, la plataforma informàtica de coordinació logística per a la gestió dels RAEE, podrà acordar amb les entitats locals la possibilitat de destinar els RAEE (o determinats grups de RAEE) a l'operació de PxR, amb previ coneixement i aprovació de la Comissió de Seguiment.

El conveni dedica el seu annex V a definir els requisits necessaris per desenvolupar activitats de preparació per a la reutilització de RAEE recollits a les instal·lacions municipals.

ADEQUACIÓ A LA NORMA TÈCNICA DE DEIXALLERIES

En el cas de voler implantar una activitat de R o PxR que tingui com a espai físic la deixalleria, cal que l'ens local s'adeqüi, entre altres aspectes, a la norma tècnica de deixalleries.

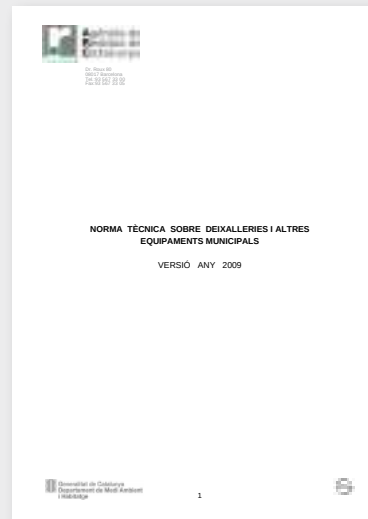
L'article 3 del DL 1/2009, de 21 de juliol, defineix la deixalleria com “el centre de recepció i emmagatzematge, selectius, de residus municipals que no són objecte de recollida domiciliària”. En aquest mateix decret, a l'article 2, s'especifiquen els objectius, un dels quals és fomentar, per aquest ordre, la **prevenció i la reducció de la producció dels residus i llur perillositat, llur reutilització, el reciclatge i altres formes de valorització material**. És per això que la deixalleria hauria de prioritzar aquest objectiu.

Continuant amb el DL 1/2009, a l'article 52 punt 2, s'exposa que les deixalleries han de complir les prescripcions tècniques que siguin establertes pel Govern de la Generalitat. Com a desenvolupament pràctic de la llei, es va elaborar la Norma tècnica sobre deixalleries, un document subjecte a revisions periòdiques que defineix aspectes més concrets tant de disseny i construcció com de gestió d'aquestes instal·lacions.

La Norma tècnica sobre deixalleries és un document que recull informació actualitzada sobre la implantació i la gestió de les deixalleries. **Les especificacions d'aquesta norma tècnica són, per tant, de compliment obligat pels titulars de les deixalleries.**

La norma pot ser de gran utilitat tant per als ens locals que volen implantar una deixalleria com per a aquells que ja en tenen una. En el cas dels ens locals que volen instal·lar una deixalleria, els seran d'especial interès les pautes per planificar el projecte, els criteris per decidir el model de deixalleria més convenient, els criteris per ubicar les instal·lacions, etc.

La darrera norma tècnica vigent és la del 2009 i, tot i que no ho indica específicament, no suposa un fre a la implantació de les activitats de R i PxR. L'actual document vol ser un complement a aquesta norma en l'àmbit de les activitats de R i PxR.

Font: Norma tècnica sobre deixalleries i altres equipaments municipals

REGLAMENT DE FUNCIONAMENT DE L'ESPAI

Tal com s'ha recollit en l'ordenança, [en el reglament de gestió de la deixalleria cal incorporar-hi les activitats de R i PxR en cas que es realitzin en aquest espai](#). Si és un espai complementari caldrà elaborar un reglament específic.

En aquest sentit, es proposa que els municipis interessats que comptin amb deixalleria introdueixin en el reglament de funcionament d'aquesta instal·lació un article amb el redactat següent (també, de manera complementària, al reglament específic de funcionament de l'espai de R i PxR):

“Reutilització dels béns. Abans de desprendre's d'un bé de consum per ser gestionat (valoritzat o eliminat) com a residu, els ciutadans han de procurar exhaurir-ne la vida útil i han de donar un nou ús al bé; o facilitar a algú altre que se'n pugui servir. A tal efecte, l'ajuntament facilitarà en les instal·lacions de la deixalleria un espai de reutilització dels béns de consum per evitar que esdevinguin prematurament residus. Amb el mateix objectiu l'ajuntament podrà regular la retirada de determinats materials de la deixalleria amb finalitats de PxR”.

A l'[ANNEX V](#) es pot veure una proposta d'estructura i de continguts bàsics de reglament.

PROTOCOL DE SOL·LICITUD I LLIURAMENT DE PRODUCTES

A continuació s'exposa un model d'exemple de procediment de sol·licitud de material:

- ➔ Format de la sol·licitud (hi ha diverses opcions: per escrit, de manera telemàtica, etc.).
- ➔ Perfil d'usuaris (es pot optar si s'accepten particulars o només sol·licituds d'entitats de caire social, sense ànim de lucre).
- ➔ Identificació:

Els particulars s'hauran d'identificar a través del DNI (es pot ampliar i sol·licitar també padró, si es disposa de targeta d'usuari de deixalleria, etc.).

Les entitats sol·licitants hauran d'especificar, a la sol·licitud, la informació següent:

- Nom de l'entitat
- Adreça social
- Nom i cognoms del sol·licitant
- NIF de l'entitat
- Telèfon de contacte
- Dades del material sol·licitat
- Descripció del material d'interès
- Quantitats (pes aprox./unitats)
- Finalitat

A més, hauran d'acreditar, mitjançant còpia dels estatus de l'entitat, la seva constitució oficial, així com la seva finalitat no lucrativa (benèfica, cultural o social).

- ➔ La persona habilitada per a la retirada de material presentarà l'autorització al personal encarregat de la deixalleria i seguirà en tot moment les indicacions del personal de la instal·lació.
- ➔ La retirada del material s'haurà de dur a terme sense dificultar el funcionament normal de la deixalleria municipal i el manteniment de l'ordre de les instal·lacions.
- ➔ La persona habilitada per treure el material es comprometrà a gestionar-lo de manera ambientalment correcta si aquest es torna a convertir en residu i, en cap cas, a abandonar-lo a la via pública.

Cal facilitar un document de lliurament als receptors dels elements reutilitzables (tant per a aquells elements que s'hagin pogut reutilitzar directament com per a aquells que hagin passat per un procés de neteja, reparació o revisió) per tal d'aclarir principalment els aspectes següents:

- ➔ Política de garanties i exempció de danys
- ➔ Restriccions d'ús del material cedit (no venda)
- ➔ Compromís de disposició ambientalment correcta
- ➔ Codi de traçabilitat

ACORDS I CONVENIS AMB ENTITATS SENSE ÀNIM DE LUCRE

L'ens local titular de les instal·lacions pot iniciar una línia de col·laboració amb entitats sense ànim de lucre com a mitjà per incloure la vessant social en el projecte. Les entitats en qüestió poden ser aquelles que realitzin tasques de R o PxR, a les quals es donaran els productes o residus susceptibles de ser aprofitats.

Els acords o convenis haurien de tenir un contingut que, com a mínim, respongui als aspectes següents:

1

Exposició de voluntats i antecedents de les dues entitats implicades en el conveni.

2

Clàusules o acords que regeixen el conveni marc de col·laboració, entre les quals, els objectius del conveni, els compromisos adoptats tant per l'ens local com per l'entitat sense ànim de lucre i l'entrada en vigor, durada, rescissió o modificació.

3

Signatures dels responsables amb poders d'ambdues parts.

Cal recordar que, tal com es recull a l'apartat [Autorització i inscripció al registre general de gestors de residus de Catalunya](#), les entitats que realitzin operacions de PxR hauran de disposar d'autorització com a gestors de residus i, segons el projecte del RD dels RAEE, com a centre de PxR (si s'inclouen els RAEE entre els fluxos destinats a PxR).

CERTIFICACIONS

Un element que pot ajudar a la implantació de les actuacions centrades en la R o PxR és la certificació de l'activitat o, en el cas que estigués disponible, [la certificació de l'objecte reutilitzat](#).

Com a activitat es poden obtenir certificacions vinculades al medi ambient i a la qualitat: EMAS, ISO14001, ISO9001.

Com a producte reutilitzable, no es disposa d'una certificació validada en l'àmbit estatal o autonòmic. En l'àmbit europeu, en canvi, trobem exemples de països que han implantat una certificació de producte amb resultats força satisfactoris. A continuació se'n recullen tres exemples.

REVISIE ¹²

Al sistema belga flamenc existeix la marca Revisie, que va néixer el 1999 per iniciativa del sector de la reutilització de l'economia social. Aquest distintiu ofereix als clients una garantia de qualitat sobre els aparells elèctrics de segona mà revisats.

ELECTROREV ¹³

A les ressourceries franceses existeix l'etiqueta de qualitat ElectroREV, que ofereix una garantia de sis mesos.

RGC PAS/1301

PAS 141:2011 BSI STANDARD ¹⁴

Al Regne Unit s'ha creat una certificació que té els objectius de millorar les normes per a la reutilització i recondicionament dels equips elèctrics i electrònics que han arribat al final de la seva vida útil. També pretén transmetre al consumidor que els productes de segona mà que compri seran segurs i funcionals.

REQUISITS DE GESTIÓ

REQUISITS DE PERSONAL I PERFIL

Els requisits de personal de la deixalleria o l'establiment públic estan directament lligats a la quantitat d'entrades i als serveis addicionals que s'hi puguin o vulguin oferir.

PERSONAL REQUERIT EN FUNCIÓ DE L'ACTIVITAT DE R I PxR

TIPOLOGIA D'ÚS	PERSONAL
ESPAI D'INTERCANVI 	Assumit amb personal de la deixalleria en funció del nombre d'operaris, del volum d'usuaris i de l'accessibilitat al servei (accessible permanentment o en determinats dies i franges horàries). En el cas d'altres establiments públics, es requerirà una persona per controlar l'accés a l'espai i la tipologia de béns intercanviats.
MAGATZEM 	Assumit amb personal de la deixalleria (en el cas d'un establiment públic, caldrà personal que controli l'accés a l'espai i la tipologia de béns entrats). Requereix una reserva de temps per a la gestió de la sortida i per mantenir net i ordenat el magatzem.

PERSONAL REQUERIT EN FUNCIÓ DE L'ACTIVITAT DE R I PxR

TIPOLOGIA D'ÚS	PERSONAL
ESPAI DE REPARACIÓ	El personal necessari variarà en funció de si és un espai de reparació per als operaris de la deixalleria o bé és accessible als usuaris. Si és un servei per a usuaris es podrà assumir amb el personal de la deixalleria (en el cas que estigui en una zona a part, sí que caldrà personal per gestionar el local). Si és un servei de revisió i reparació d'objectes per posar-los a l'espai d'intercanvi o a la venda, es requerirà un perfil diferenciat i amb formació específica d'acord amb les necessitats de reparació dels elements.
BOTIGA DE SEGONA MÀ	Requereix personal addicional per poder atendre els usuaris i gestionar la botiga.

Les activitats de R o PxR requereixen diversos processos, el primer dels quals és la **selecció i l'emmagatzematge dels objectes que s'inclouen o es descarten per ser reutilitzats**.

Segons dades de l'ASDE (Assessorament i Suport a les Deixalleries, Diputació de Barcelona) la mitjana del temps que la plantilla de diverses deixalleries destina a les activitats de selecció i emmagatzematge (ja sigui en un espai d'intercanvi o en un magatzem temporal) és de **15-45 minuts diaris**. Un cop seleccionat qualsevol dels altres usos (venda a botiga, reparacions, etc.), es requereix personal específic i cal dedicar-hi moltes més hores.

PRINCIPALS FUNCIONS DEL PERSONAL

Les principals funcions del personal en qualsevol activitat de R i PxR són:

- ✓ Recepció i registre (entrades i sortides) d'objectes reutilitzables o de residus susceptibles de preparar per a la reutilització.
- ✓ Trasllat fins a la zona d'emmagatzematge i ubicació.
- ✓ Manteniment i neteja de l'espai.
- ✓ Lliurament de material/objectes/productes.
- ✓ Comprovació del funcionaments d'AEE reutilitzables (si es requereix).

En el cas d'espais de reparació o botigues de segona mà, a més s'hi afegeixen altres funcions com:

- ✓ Revisió, neteja i reparació, etc. (en el cas d'un espai de reparació on ja s'incorporen noves tasques i un perfil diferenciat de treballador).
- ✓ Venda (en el cas d'una botiga on ja s'incorporen noves tasques i un perfil diferenciat de treballador).

En el cas de les deixalleries, aquestes tasques s'afegeixen a les funcions pròpies del personal de les instal·lacions.

Es pot trobar més informació sobre aquestes tasques i altres consideracions sobre els protocols d'actuació a l'[ANNEX VI](#).

Font: deixalleria de la Universitat Autònoma de Barcelona

HORARIS I CALENDARI

Com a norma general, cal **adequar els horaris i dies d'obertura a les necessitats dels usuaris** potencials per facilitar-los l'accés a les instal·lacions.

En el cas d'espais dintre de la deixalleria es pot optar per adaptar els horaris i calendari als de la pròpia instal·lació, o bé definir uns horaris limitats per a la retirada de material –en el cas de l'ús d'espai d'intercanvi–, delimitant així el temps de dedicació del personal.

De manera general, es recullen diversos suggeriments extrets de la Norma tècnica de deixalleries que serien igualment vàlids en la majoria d'usos nous:

- ✓ És recomanable **que les instal·lacions estiguin obertes el cap de setmana**, com a mínim el dissabte.
- ✓ És molt adient que **els horaris estiguin parcialment fora de l'horari laboral convencional** per permetre una major freqüentació.
- ✓ Els **horaris d'obertura no han de coincidir necessàriament amb els del personal** adscrit a l'explotació, ja que cal considerar el temps dedicat a conservació i manteniment de les instal·lacions.
- ✓ Per optimitzar l'ús de les energies renovables, sempre que sigui possible **cal evitar el funcionament de les instal·lacions durant hores nocturnes**.

FORMACIÓ DEL PERSONAL RECOMANADA

El personal encarregat de realitzar les tasques de R i PxR s'hauria de formar en àmbits específics per a aquestes activitats, així com també en aspectes més genèrics com poden ser:

La prevenció de riscos laborals

La seguretat i higiene en el treball

La sensibilització ambiental

Cal tenir en compte la definició i desenvolupament dels **programes de formació per millorar l'eficiència i implicació de cada persona o col·lectiu en tasques o activitats relatives a la gestió de la qualitat, la seguretat i la salut.**

En aquest sentit, es fa necessari **fomentar la promoció i el reciclatge professional**. Se suggereix valorar les hores de formació respecte a temàtiques com la jerarquia dels residus, els impactes ambientals vinculats a la gestió dels residus, bones pràctiques en les tasques a desenvolupar, relació amb el ciutadà, etc.

Lògicament, a part d'adquirir aquests coneixements més generals, caldrà una **formació específica de selecció de residus a reutilitzar o preparar per a la reutilització.**

En el cas que es facin tasques de reparació o restauració, existeixen diverses línies de formació professional reglada que poden resultar molt adequades per al personal que realitzi aquestes activitats, com ara electrònica (equips electrònics de consum, manteniment electrònic...), tèxtil, confecció i pell (confecció i moda, patronatge i moda...), fusta, moble i suro (fusteria i moble, disseny i moblament...), així com la conservació i restauració. Cal tenir en compte que per reparar determinats aparells, com els frigorífics, es necessita disposar de la competència professional acreditada per la Generalitat.

A més de la formació reglada, existeixen diferents professionals, centres cívics i escoles professionals que ofereixen aquests tipus de cursos formatius per als treballadors.

També existeixen diferents administracions o associacions que des de fa anys estan treballant el tema de la reutilització elaborant diferents protocols o publicacions on s'explica pas a pas com fer diferents reparacions.

LLOCS D'INTERÈS PER COMPLEMENTAR LA FORMACIÓ REGLADA

MILLOR QUE NOU!	A la web d'aquesta iniciativa de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) hi ha un recull d' opcions formatives ¹⁵ amb recursos pràctics, escoles de formació, professionals i centres cívics als municipis metropolitans. També hi ha un recull de publicacions ¹⁶ amb instruccions i manuals per fer diferents tipus de reparacions.
WRAP	WRAP (Waste & Resources Action Programme) Aquesta entitat sense ànim de lucre del Regne Unit posa a disposició pública diversos protocols de reparació d'aparells elèctrics i electrònics ¹⁷ .
IFIXIT	Comunitat d'usuaris en línia que, a través de la seva web ¹⁸ , comparteixen de manera gratuïta manuals de reparació de tot tipus d'aparells.

MODIFICACIONS EN EL PLA DE RISCOS LABORALS

En funció de la tipologia d'activitats de R i PxR desenvolupades a la deixalleria o en altres establiments públics, caldrà realitzar una nova avaluació dels riscos laborals. **Es recomana fer la valoració del grau de risc existent i plantejar l'establiment de les mesures preventives corresponents.**

Aquest punt és especialment rellevant en espais de reparació on es realitzen operacions com la verificació del funcionament de RAEE, de manera que s'incorporen riscos per contactes elèctrics, ús de maquinària, etc.

Pel que fa a altres activitats, aparentment amb menor presència de riscos laborals (espais d'intercanvi, botiga, etc.), també es requerirà fer l'avaluació, ja que es poden incorporar noves tasques als treballadors –com la manipulació de càrregues– que caldrà tenir en compte.

NOVES OPORTUNITATS: REINSERCIÓ SOCIOLABORAL I VOLUNTARIAT

Els ens locals poden aprofitar les oportunitats que pot suposar la introducció dels serveis de R o PxR per **obrir noves vies de col·laboració amb entitats d'inserció social o enfortir el teixit de voluntariat del municipi**. Algunes de les noves oportunitats que es poden crear són:

- ✓ **Convenis de pràctiques, amb l'objectiu de formar els estudiants.** Des d'una vessant pràctica, es pot oferir la possibilitat que els alumnes de formació professional realitzin les estades de pràctiques a les deixalleries, portant a terme activitats de revisió, neteja, reparació, restauració, etc. de diferents tipus d'objectes o aparells.
- ✓ **Centres d'inserció sociolaboral.** La integració social de persones en risc d'exclusió és possible en la mesura que s'incorporen al món laboral. Les empreses d'inserció són l'eina que facilita aquesta incorporació a través d'un contracte laboral i de la formació amb un seguiment personalitzat. A l'apartat **Avantatges socials** es troba disponible un enllaç on es poden consultar les empreses del sector que operen a Catalunya en matèria de reutilització i gestió de deixalleries.
- ✓ **Centres especials de treball.** Els centres especials de treball també poden oferir llocs de treball dintre de l'àmbit dels serveis de R i PxR. Per potenciar la contractació pública d'aquestes empreses és imprescindible incorporar clàusules socials en els plec de condicions dels contractes.

- ✓ **Treballs o prestacions en benefici de la comunitat (TBC o PBC).** Consisteix en l'obligació d'una persona penada d'exercir una activitat no retribuïda d'utilitat pública o d'interès social amb la finalitat de servir de reparació a la comunitat per la infracció comesa. Tal com recull el catàleg de serveis de la guia d'ús de TBC, la deixalleria és una activitat inclosa en aquest catàleg, així com les següents activitats relacionades amb els tallers, botigues de roba de segona mà, emmagatzematge de roba usada, reciclatge de bicicletes, reciclatge de residus...
- ✓ **Voluntariat.** Com a suport en recursos humans a l'hora d'emprendre accions de R i de PxR, hi ha l'opció de fer crides de voluntariat a través de www.voluntariat.org ²¹⁹ (sempre seguint una regulació adequada).

Aquesta tipologia d'activitat de R i PxR és una bona opció per promoure la inserció laboral de col·lectius en risc d'exclusió, introduint aspectes de política social sense contemplar únicament criteris econòmics i sense que els representi una despesa afegida.

A L'HORA D'INCORPORAR VOLUNTARIAT...

A la web www.voluntariat.org ²¹⁹ de la Generalitat de Catalunya es recullen les condicions per a la presència de voluntaris en equipaments de titularitat pública, així com altra informació útil per assessorar els ens locals en la incorporació de voluntariat. Cal destacar que el personal addicional caldrà que disposi de cobertura en l'assegurança i, a més, cal que el titular de la deixalleria o d'altres establiments els proporcioni la formació adequada en matèria de prevenció de riscos laborals.

MODALITATS D'EXPLOTACIÓ

La modalitat de gestió triada condicionarà l'estructura i el funcionament de l'equipament. Les principals possibilitats de gestió de la deixalleria o establiment públic que pot escollir l'ens local poden ser gestió directa i gestió indirecta o mixta (gestió a través d'una empresa mixta).

A l'hora d'introduir la R o la PxR a la deixalleria o a un altre establiment, caldrà tenir en compte quina és la gestió actual i adaptar-la a la introducció d'aquests nous serveis, i es poden donar els casos que es mostren a continuació:

- ✓ Gestió directa de la deixalleria o establiment i del servei de R o PxR.
- ✓ Gestió directa de la deixalleria o establiment i gestió indirecta del servei de R o PxR.
- ✓ Gestió indirecta de la deixalleria o establiment i directa de R o PxR.
- ✓ Gestió indirecta de la deixalleria o establiment i del servei de R o PxR.

CRITERIS PER A LA COMUNICACIÓ DE LES ACTIVITATS DE REUTILITZACIÓ I PREPARACIÓ PER A LA REUTILITZACIÓ

La difusió de l'activitat de R i PxR serà un element clau perquè tingui un bon funcionament. Per tant, s'haurà de planificar i dissenyar una campanya de comunicació que utilitzi diferents canals i iniciatives a fi de donar a conèixer l'espai i els nous usos.

CONCEPTE I IDENTIFICACIÓ DE L'ESPAI

Cal identificar el nou espai (o nou ús) amb **un nom i un concepte gràfic per tal que la ciutadania el diferenciï clarament**.

El nom seleccionat ha d'aparèixer a les diferents eines de comunicació i difusió, i ha de ser utilitzat en la senyalització i retolació de l'espai.

D'altra banda, cal introduir un canvi de concepte. Se suggereix destacar el valor afegit de la reutilització tant en l'àmbit social com en l'ambiental i l'econòmic i, alhora, destacar altres valors intangibles que recentment han guanyat popularitat entre la societat, com són la recuperació de peces antigues amb dissenys creatius, la moda vintage, el fet de tenir una peça única i personalitzada, etc.

Font: deixalleria de Viladecans

EINES DE COMUNICACIÓ

DIFUSIÓ DIRECTA

La comunicació directa i proactiva de l'activitat, dels treballadors a les persones que entren a la deixalleria o instal·lació pública per qualsevol motiu, és fonamental per incentivar la participació ciutadana en les activitats de R i PxR, ja sigui com a aportadors o com a receptors.

WEB

La pàgina web o l'apartat dintre de la web municipal és un dels principals canals de difusió, per tant, és molt important que la informació sigui precisa i clara. Per aquest motiu, els continguts de la web hauran d'estar actualitzats en tot moment, tant per la incorporació de nous elements o objectes per a la R i PxR, d'esdeveniments o notícies com per la seva eliminació.

BUTLLETÍ DE L'ENS LOCAL

Es recomana contactar amb els responsables del butlletí de l'ens local per tal d'informar la ciutadania de la posada en marxa de l'espai i de les activitats que es realitzaran un cop es posi en funcionament el centre (conjuntament amb els horaris).

CONTACTE AMB ELS MITJANS DE COMUNICACIÓ

Es recomana enviar una nota de premsa als diversos mitjans de comunicació de ràdio, premsa i televisió (especialment d'àmbit local) per donar a conèixer periòdicament les activitats i els elements reutilitzables que s'ofereixen a l'espai.

CONTACTE AMB LES ENTITATS

Es recomana contactar amb entitats i col·lectius que puguin estar interessats en les activitats que es plantegen per tal que en facin difusió entre els seus usuaris.

ALTRES ACTIVITATS DE COMUNICACIÓ

De manera complementària als canals i vies de comunicació ja descrits, se suggereixen altres activitats que poden ajudar a difondre i comunicar els usos de l'espai.

- ✓ Accions específiques de promoció. Cal destacar l'aplicació de descomptes en els productes o l'organització de diades temàtiques: dia dels llibres, dels mobles, etc.
- ✓ Visites guiades per a públics específics (escoles, associacions, etc.) o jornada de portes obertes.
- ✓ Exhibicions d'elements reutilitzables mitjançant desfilades de roba.
- ✓ Tallers temàtics de restauració o reparació.

ANNEXOS

ANNEX I

RECUILL DE NORMATIVA

A continuació es recullen els fragments literals de la normativa de diferents àmbits que fan referència als aspectes tractats al llarg de la guia.

Àmbit:

Temàtica:
Residus

DIRECTIVA MARC DE RESIDUS 98/2008/UE

Consideraciones

(3) La Comunicación de la Comisión de 27 de mayo de 2003, titulada «Hacia una estrategia temática para la prevención y el reciclado de residuos», señalaba la necesidad de evaluar las actuales definiciones de valorización y eliminación, así como la necesidad de una definición de reciclado de aplicación general y de un debate sobre la definición de residuo.

(4) En su resolución de 20 de abril de 2004 sobre la mencionada Comunicación (6), el Parlamento Europeo llamaba a la Comisión a examinar la posibilidad de que la Directiva 96/61/CE del Consejo, de 24 de septiembre de 1996, relativa a la prevención y al control integrados de la contaminación (7) abarcase todo el sector de los residuos. También se pedía a la Comisión que diferenciase claramente entre reciclado y eliminación y que aclarase la distinción entre residuos y no residuos.

(18) En la presente Directiva deben incluirse definiciones de prevención, reutilización, preparación para la reutilización, tratamiento y reciclado con el fin de dejar claro el ámbito de aplicación de tales conceptos.

(27) La introducción de la responsabilidad ampliada del productor en la presente Directiva constituye uno de los medios para apoyar el diseño y fabricación de bienes que tengan plenamente en cuenta y faciliten el uso eficaz de los recursos durante todo su ciclo de vida, incluidos su reparación, reutilización, desmontaje y reciclado sin perjudicar a la libre circulación de bienes en el mercado interior.

(41) Con objeto de avanzar hacia una sociedad europea del reciclado con un alto nivel de eficiencia de los recursos, deben establecerse objetivos para prepararse para la reutilización y el reciclado de residuos. Los Estados miembros mantienen enfoques diferentes respecto de la recogida de residuos domésticos y residuos de naturaleza y composición similar. Por tanto, conviene que dichos objetivos tengan en cuenta los diferentes sistemas de recogida de residuos en los distintos Estados miembros. Los flujos de residuos de otra procedencia, similares a los residuos domésticos, incluyen los residuos mencionados en el punto 20 de la lista establecida por la Decisión 2000/532/CE de la Comisión.

Artículo 8. *Responsabilidad ampliada del productor*

① *Para mejorar la reutilización, la prevención, el reciclado y la valorización de los residuos, los Estados miembros podrán adoptar medidas legislativas o no legislativas para garantizar que cualquier persona física o jurídica que desarrolle, fabrique, procese, trate, venda o importe productos de forma profesional (el productor del producto) vea ampliada su responsabilidad de productor.*

Dichas medidas podrán incluir, entre otras cosas, la aceptación de los productos devueltos y de los residuos que queden después de haber usado dichos productos, así como la subsiguiente gestión de los residuos y la responsabilidad financiera de estas actividades. Estas medidas podrán incluir la obligación de ofrecer información accesible al público sobre en qué medida el producto es reutilizable y reciclable.

- ② *Los Estados miembros podrán adoptar las medidas adecuadas para incentivar el diseño de productos de manera que reduzcan su impacto medioambiental y la generación de residuos durante la producción y subsiguiente utilización de los productos, y para asegurar que la valorización y eliminación de los productos que se han convertido en residuos se desarrolle de conformidad con los artículos 4 y 13.*

Dichas medidas podrán incentivar, entre otras cosas, el desarrollo, la producción y comercialización de productos aptos para usos múltiples, duraderos técnicamente y que, tras haberse convertido en residuos, se adaptan a una valorización adecuada y sin riesgos y una eliminación compatible con el medio ambiente.

- ③ *Cuando se aplique la responsabilidad ampliada del productor, los Estados miembros tendrán en cuenta la viabilidad técnica y económica y el conjunto de impactos medioambientales, sobre la salud humana y sociales y, respetando la necesidad de garantizar el correcto funcionamiento del mercado interior.*
- ④ *La responsabilidad ampliada del productor se aplicará sin perjuicio de la responsabilidad de la gestión de residuos establecida en el artículo 15, apartado 1, y sin perjuicio de la legislación en vigor sobre flujos de residuos específicos y productos específicos.*

Artículo 11. Reutilización y reciclado

- ① *Los Estados miembros tomarán las medidas que procedan para fomentar la reutilización de los productos y las actividades de preparación para la reutilización, promoviendo el establecimiento y apoyo de redes de reutilización y reparación, el uso de instrumentos económicos, los requisitos de licitación, los objetivos cuantitativos u otras medidas.*

Los Estados miembros tomarán medidas para fomentar un reciclado de alta calidad y, a este fin, establecerán una recogida separada de residuos, cuando sea técnica, económica y medioambientalmente factible y adecuada, para cumplir los criterios de calidad necesarios para los sectores de reciclado correspondientes.

Sin perjuicio del artículo 10, apartado 2, antes de 2015 deberá efectuarse una recogida separada para, al menos, las materias siguientes: papel, metales, plástico y vidrio.

② Con objeto de cumplir los objetivos de la presente Directiva y de avanzar hacia una sociedad europea del reciclado con un alto nivel de eficiencia de los recursos, los Estados miembros deberán adoptar las medidas necesarias para garantizar que se logran los siguientes objetivos:

a) antes de 2020, deberá aumentarse como mínimo hasta un 50 % global de su peso la preparación para la reutilización y el reciclado de residuos de materiales tales como, al menos, el papel, los metales, el plástico y el vidrio de los residuos domésticos y posiblemente de otros orígenes en la medida en que estos flujos de residuos sean similares a los residuos domésticos;

b) antes de 2020, deberá aumentarse hasta un mínimo del 70 % de su peso la preparación para la reutilización, el reciclado y otra valorización de materiales, incluidas las operaciones de relleno que utilicen residuos como sucedáneos de otros materiales, de los residuos no peligrosos procedentes de la construcción y de las demoliciones, con exclusión de los materiales presentes de modo natural definidos en la categoría 17 05 04 de la lista de residuos.

③ La Comisión establecerá normas detalladas sobre la aplicación y los métodos de cálculo para verificar el cumplimiento de los objetivos establecidos en el apartado 2 del presente artículo teniendo en cuenta el Reglamento (CE) n. 2150/2002 del Parlamento Europeo y del Consejo, de 25 de noviembre de 2002, relativo a las estadísticas sobre residuos (1). Estas normas podrán incluir períodos de transición para los Estados miembros que, en 2008, reciclen menos del 5 % de cada una de las categorías de residuos a que se refiere el apartado 2. Estas medidas, destinadas a modificar elementos no esenciales de la presente Directiva, se adoptarán con arreglo al procedimiento de reglamentación con control previsto en el artículo 39, apartado 2, de la presente Directiva.

④ Como muy tarde el 31 de diciembre de 2014, la Comisión examinará las medidas y los objetivos contemplados en el apartado 2 con el fin de reforzar, en caso necesario, los objetivos y examinar el establecimiento de objetivos para otros flujos de residuos. El informe de la Comisión, junto con una propuesta, si procede, se enviará al Parlamento Europeo y al Consejo. En dicho informe, la Comisión tendrá en cuenta las repercusiones ambientales, económicas y sociales pertinentes del establecimiento de dichos objetivos.

- ⑤ Cada tres años, con arreglo al artículo 37, los Estados miembros informarán a la Comisión sobre su situación en lo que se refiere al logro de los objetivos. Si no se cumplen los objetivos, este informe incluirá los motivos de dicho incumplimiento y las medidas que el Estado miembro piensa adoptar para alcanzar dichos objetivos.

CAPÍTULO V. PLANES Y PROGRAMAS

Artículo 28. Planes de gestión de residuos

- ② Los planes de gestión de residuos presentarán un análisis actualizado de la situación de la gestión de residuos en la entidad geográfica correspondiente, así como una exposición de las medidas que deban tomarse para mejorar la preparación para la reutilización, el reciclado, la valorización y la eliminación de los residuos de forma respetuosa con el medio ambiente, y evaluarán en qué medida el plan contribuye a la consecución de los objetivos establecidos por la presente Directiva.

Àmbit:

Temàtica:

Residus
i sòls
contaminants

LLEI 22/2011, DE 28 DE JULIOL, DE RESIDUS I SÒLS CONTAMINATS (LRSC):

Modificada por el Real Decreto-ley 17/2012, de 4 de mayo, de medidas urgentes en materia de medio ambiente.

Modificada en su artículo tercero por la Ley 11/2012, de 19 de diciembre, de medidas urgentes en materia de medio ambiente.

Modificada por la Ley 5/2013, de 11 de junio.

Article 12. *Competències administratives*

- ① *El Consell de Ministres, a proposta del Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí, ha d'aprovar el Pla nacional marc de gestió de residus.*
- ② *L'Administració General de l'Estat ha d'exercir la potestat de vigilància i inspecció, i la potestat sancionadora en l'àmbit de les seves competències.*
- ③ *El ministeri competent en matèria de medi ambient ha de:*
 - a) Elaborar el Pla nacional marc de gestió de residus.*
 - b) Establir els objectius mínims de reducció en la generació de residus, així com de preparació per a la reutilització, el reciclatge i altres formes de valorització obligatòria de determinats tipus de residus.*
 - c) Autoritzar els trasllats de residus des de països tercers no pertanyents a la Unió Europea o cap a aquests països, així com exercir les funcions d'inspecció i sanció derivades d'aquest règim de trasllats, sense perjudici de la col·laboració que pugui prestar la comunitat autònoma on estigui situat el centre de l'activitat corresponent.*
 - d) Exercir les funcions que corresponen a l'autoritat nacional en els supòsits en què Espanya sigui estat de trànsit als efectes del que disposa l'article 53 del Reglament (CE) n. 1013/2006 del Parlament Europeu i del Consell, de 14 de juny de 2006, relatiu al trasllat de residus.*

e) Recopilar, elaborar i actualitzar la informació necessària per al compliment de les obligacions derivades de la legislació nacional, comunitària, de convenis internacionals o qualsevol altra obligació d'informació pública.

f) Les altres competències que li atribueixin les restants normes sobre residus.

④ *Correspon a les comunitats autònomes:*

a) L'elaboració dels programes autonòmics de prevenció de residus i dels plans autonòmics de gestió de residus.

b) L'autorització, vigilància, inspecció i sanció de les activitats de producció i gestió de residus.

c) El registre de la informació en matèria de producció i gestió de residus en el seu àmbit competencial.

d) L'atorgament de l'autorització del trasllat de residus des de països de la Unió Europea o cap a aquests països, regulats en el Reglament (CE) n. 1013/2006, del Parlament Europeu i del Consell, de 14 de juny de 2006, així com les dels trasllats a l'interior del territori de l'Estat i la inspecció i, si escau, sanció derivada dels règims de trasllats esmentats.

e) L'exercici de la potestat de vigilància i inspecció, i la potestat sancionadora en l'àmbit de les seves competències.

f) Qualsevol altra competència en matèria de residus no inclosa en els apartats 1, 2, 3 i 5 d'aquest article.

⑤ *Correspon a les entitats locals, o a les diputacions forals quan escaigui:*

a) Com a servei obligatori, la recollida, el transport i el tractament dels residus domèstics generats a les cases, els comerços i els serveis de la manera en què estableixin les ordenances respectives en el marc jurídic del que estableix aquesta llei, de les que, si escau, dictin les comunitats autònomes i de la normativa sectorial en matèria de responsabilitat ampliada del productor. La prestació d'aquest servei correspon als municipis que la poden portar a terme de forma independent o associada.

b) L'exercici de la potestat de vigilància i inspecció, i la potestat sancionadora en l'àmbit de les seves competències.

c) Les entitats locals poden:

1r Elaborar programes de prevenció i de gestió dels residus que siguin de la seva competència.

2n Gestionar els residus comercials no perillosos i els residus domèstics generats a les indústries en els termes que estableixin les ordenances respectives, sense perjudici que els productors d'aquests residus els puguin gestionar per si mateixos en els termes que preveu l'article 17.3. Quan l'entitat local estableixi el seu propi sistema de gestió, pot imposar, de manera motivada i basant-se en criteris de més eficiència i eficàcia en la gestió dels residus, la incorporació obligatòria dels productors de residus a aquest sistema en determinats supòsits.

3r Mitjançant les seves ordenances, obligar el productor o un altre posseïdor de residus perillosos domèstics o de residus les característiques dels quals dificulten la gestió perquè adopti mesures per eliminar o reduir les característiques esmentades o perquè els dipositin de la manera i el lloc adequats.

4t Realitzar les seves activitats de gestió de residus directament o mitjançant qualsevol altra forma de gestió que preveu la legislació sobre règim local. Aquestes activitats les pot portar a terme cada entitat local de manera independent o mitjançant associació de diverses entitats locals.

⑥ *Les administracions públiques, en els àmbits competencials respectius, poden declarar de servei públic totes les operacions de gestió de determinats residus, o algunes d'aquestes operacions, quan motivadament es justifiqui per raons de protecció adequada de la salut humana i del medi ambient.*

Àmbit:

Temàtica:

**Residus
(RAEE)**

REIAL DECRET 208/2005, DE 25 DE FEBRER, SOBRE APARELLS ELÈCTRICS I ELECTRÒNICS I LA GESTIÓ DELS SEUS RESIDUS (PENDENT DE MODIFICACIÓ)

En el moment de publicació de la guia el projecte del Reial decret sobre els aparells elèctrics i electrònics i els seus residus està a exposició pública. Es pot consultar en aquest [enllaç](#) ²²⁰.

Àmbit:

Temàtica:

Residus
(RAEE)

DIRECTIVA 2012/19/CE DE RAEE, DEL 4 DE JULIOL DEL 2012, SOBRE RAEE

Artículo 4. *Diseño del producto*

Sin perjuicio de los requisitos de la legislación de la Unión en materia de funcionamiento adecuado del mercado interior y de diseño de productos, incluida la Directiva 2009/125/CE, los Estados miembros fomentarán la cooperación entre productores y responsables del reciclado, y las medidas para favorecer el diseño y la producción de AEE, especialmente con el fin de facilitar la reutilización, el desarmado y la valorización de RAEE, sus componentes y materiales. A tal efecto, los Estados miembros adoptarán las medidas adecuadas para que se apliquen los requisitos de diseño ecológico que facilitan la reutilización y el tratamiento de los RAEE establecidos en el marco de la Directiva 2009/125/CE, y los productores no impidan, mediante características de diseño específicas o procesos de fabricación específicos, la reutilización de los RAEE, salvo que dichas características de diseño específicas o dichos procesos de fabricación específicos presenten grandes ventajas, por ejemplo, respecto a la protección del medio ambiente o a exigencias en materia de seguridad.

Artículo 11. *Objetivos de valorización*

- ① *Respecto a todos los RAEE recogidos de modo separado con arreglo al artículo 5 y enviados para ser tratados con arreglo a los artículos 8, 9 y 10, los Estados miembros velarán por que los productores cumplan los objetivos mínimos establecidos en el anexo V.*
- ② *El logro de estos objetivos se calculará para cada categoría dividiendo el peso de los RAEE que entran en las instalaciones de valorización o de reciclado o preparación para la reutilización, tras su tratamiento apropiado con arreglo a lo dispuesto en el artículo 8, apartado 2, relativo a la valorización o reciclado, por el peso de todos los RAEE recogidos de modo separado para cada categoría, expresados en porcentajes.*

Las actividades preliminares, incluidos la clasificación y el almacenamiento previos a la valorización, no se tendrán en cuenta por lo que respecta a la consecución de estos objetivos.

- ③ *Con objeto de garantizar condiciones uniformes para la ejecución del presente artículo, la Comisión podrá adoptar actos de ejecución por los que se establezcan normas adicionales relativas a los métodos de cálculo*

para la aplicación de los objetivos mínimos. Dichos actos de ejecución serán adoptados con arreglo al procedimiento de examen a que se refiere el artículo 21, apartado 2.

- ④ *Los Estados miembros velarán por que, para calcular dichos objetivos, los productores o los terceros que actúen por cuenta de estos mantengan registros sobre la cantidad en peso de RAEE, componentes, materiales o sustancias, cuando salgan (salida) de la instalación de recogida, entren (entrada) y salgan (salida) de las instalaciones de tratamiento, y cuando entren (entrada) en las instalaciones de valorización o de reciclado o preparación para la reutilización.*

Los Estados miembros se asegurarán asimismo de que, a efectos del apartado 6, se mantengan registros de la cantidad en peso de los productos y materiales cuando salgan (salida) de las instalaciones de valorización o de reciclado o preparación para la reutilización.

- ⑤ *Los Estados miembros fomentarán el desarrollo de nuevas tecnologías de valorización, reciclado y tratamiento.*

Artículo 14. Información para los usuarios

- ① *Los Estados miembros podrán imponer a los productores que informen a los compradores, en el momento de la venta de productos nuevos, sobre los costes de recogida, tratamiento y eliminación de forma respetuosa con el medio ambiente. Estos costes no deberán superar las mejores estimaciones de los costes reales en que se haya incurrido.*
- ② *Los Estados miembros velarán por que los usuarios de AEE de hogares particulares reciban la información necesaria con respecto a lo siguiente:*
- a) la obligación de no eliminar los RAEE como residuos urbanos no seleccionados y de recoger dichos RAEE de modo separado;*
 - b) los sistemas de devolución y recogida de que disponen, alentando la coordinación de información sobre los puntos de recogida disponibles, con independencia del productor o de los otros operadores que los hayan establecido;*

c) cómo pueden contribuir a la reutilización, reciclado y otras formas de valorización de RAEE;

d) los efectos potenciales sobre el medio ambiente y la salud humana como consecuencia de la presencia de sustancias peligrosas en los AEE;

e) el significado del símbolo que se muestra en el anexo IX.

- ③ *Los Estados miembros adoptarán medidas apropiadas para que los consumidores participen en la recogida de los RAEE y se les aliente a facilitar el proceso de su reutilización, tratamiento y valorización.*
- ④ *Con objeto de reducir todo lo posible la eliminación de RAEE como residuos urbanos no seleccionados y de facilitar su recogida de modo separado, los Estados miembros garantizarán que los productores marquen debidamente, de preferencia siguiendo la norma europea EN 50419 , con el símbolo ilustrado en el anexo IX, los AEE que se introduzcan en el mercado. En casos excepcionales, si es necesario por las dimensiones o por la función del producto, se estampará el símbolo en el envase, en las instrucciones de uso y en la garantía del AEE.*
- ⑤ *Los Estados miembros podrán imponer que parte o la totalidad de la información mencionada en los apartados 2, 3 y 4 sea facilitada por los productores o distribuidores, por ejemplo en las instrucciones de uso o en el punto de venta y mediante campañas públicas de concienciación.*

Àmbit:

Temàtica:
Residus

DECRET LEGISLATIU 1/2009, QUE APROVA EL TEXT REFÓS DE LA LLEI REGULADORA DELS RESIDUS

Article 2. Objectius

L'objectiu general d'aquesta regulació és millorar la qualitat de vida de la ciutadania de Catalunya, obtenir un alt nivell de protecció del medi ambient i dotar els ens públics competents per raó de la matèria dels mecanismes d'intervenció i control necessaris per garantir que la gestió dels residus es duu a terme sense posar en perill la salut de les persones, reduint l'impacte ambiental i, en particular:

- a) Prevenint els riscos per a l'aigua, l'aire, el sòl, la flora i la fauna.*
- b) Eliminant les molèsties per sorolls i olors.*
- c) Respectant el paisatge i els espais naturals i, especialment, els espais protegits.*
- d) Impedint l'abandonament, l'abocament i, en general, tota disposició incontrolada dels residus.*
- e) Fomentant, per aquest ordre, la prevenció i la reducció de la producció dels residus i llur perillositat, llur reutilització, el reciclatge i altres formes de valorització material.*

Article 6. Planificació de la gestió dels residus

- ① *El Govern ha d'elaborar un programa general de coordinació del conjunt d'accions necessàries per promoure el següent:*
 - a) La reducció de la producció dels residus i de llur perillositat, en les fases successives de disseny, producció, distribució i comercialització de béns, i de prestació de serveis.*
 - b) La reutilització dels residus.*
 - c) La recollida selectiva dels residus.*

d) El reciclatge i altres formes de valorització material dels residus, inclosa la seva utilització per a la restauració paisatgística i topogràfica, fomentant l'aprofitament dels recursos que contenen.

e) La valorització energètica dels residus la recuperació dels quals es dugui a terme amb un alt nivell d'eficiència energètica, d'acord amb les millors tècniques disponibles.

f) La disposició del rebuig.

- ② *L'acció ambiental de la Generalitat s'ha d'adreçar també a promoure la regeneració i la restauració dels sòls i dels espais degradats, i a impedir la contaminació del sòl.*
- ③ *Les accions a què fa referència l'apartat 1, en l'ordre jeràrquic establert, tenen el caràcter de prioritàries en la política ambiental de la Generalitat i de les entitats locals en aquesta matèria i s'han de concretar en els plans i programes corresponents. Els plans i els programes poden ponderar, motivadament, la prioritat de les diverses accions, sempre que es garanteixin els objectius fixats per l'article 2.*
- ④ *Els programes de gestió de les diferents administracions públiques han d'especificar objectius quantificables de prevenció i de valorització, i destinar recursos per assolir aquests objectius.*
- ⑤ *Juntament amb el programa general i els programes de gestió de residus que el despleguen, el Govern ha d'aprovar el Pla territorial sectorial d'infraestructures de gestió de residus municipals, d'acord amb el tràmit establert per l'article 58.2 de la Llei reguladora de bases de règim local i l'article 149 del Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya. Posteriorment, el Govern ha de donar compte de l'aprovació del pla a la comissió competent del Parlament.*
- ⑥ *El programa general, els programes de gestió de residus que el despleguen i el Pla territorial sectorial d'infraestructures de gestió de residus municipals s'han d'aprovar per decret del Govern i s'han de revisar periòdicament en el termini que s'hi especifiqui, que no pot ser superior a sis anys. En l'elaboració i la revisió del programa general, dels programes de gestió i del pla territorial sectorial esmentats s'ha d'incloure una avaluació ambiental d'acord amb la normativa aplicable sobre avaluació de les repercussions de plans i programes sobre el medi ambient i s'ha de garantir l'accés a la informació sobre les mesures establertes, i també la consulta i la participació dels ens locals, els agents socials i la ciutadania. El Govern ha de donar compte de l'aprovació dels decrets a la comissió competent del Parlament.*

- ⑦ *El Pla territorial sectorial d'infraestructures de gestió de residus municipals té naturalesa jurídica de pla territorial sectorial, d'acord amb el que determina la Llei 23/1983, del 21 de novembre, de política territorial, i té el contingut establert per l'article 8.*
- ⑧ *El programa de gestió de residus municipals de Catalunya té naturalesa jurídica de pla sectorial de coordinació, d'acord amb el que determina l'article 148 del Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, i té el contingut establert per l'article 9.*

ANNEX II

EXEMPLES DE MODELS INTERNACIONALS DE REUTILITZACIÓ I PREPARACIÓ PER A LA REUTILITZACIÓ

Exemples
Ressourceries
(França) ²¹

Model:

Espai de
reparació

Botiga

DESCRIPCIÓ

Ressourceries és el nom d'una important xarxa francesa (amb més de 120 adhesions) en el camp de la reutilització i de la inserció laboral. Els objectius principals d'aquesta associació són la recollida selectiva de residus voluminosos domèstics i de certs residus industrials, la selecció/classificació, el control, la neteja i la reparació d'objectes, la revenda d'aquests objectes a baix preu i l'educació entorn del medi ambient.

CARACTERÍSTIQUES RELLEVANTS

Les *ressourceries* estan formades per botigues, galeries-botigues on es venen i s'exposen els objectes dissenyats fabricats en els tallers propis, locals multifunció de recepció i dipòsit, locals magatzem, oficines i locals destinats a tallers (tallers de reparació de material informàtic, de reparació de mobles i de creacions artístiques).

A part del personal assalariat, també hi participen voluntaris i persones en pràctiques. Tot el personal rep formació, tan interna com externa.

Tots els objectes recollits passen una primera selecció, tot i que en general les *ressourceries* accepten tot tipus de voluminosos, excepte mobles de dormitori per manca d'espai. La recollida a domicili és més selectiva. Els objectes recollits es classifiquen en quatre fraccions (fracció per reciclar, fracció destinada a la venda, fracció destinada als tallers i fracció destinada a ser eliminada a través del servei municipal de residus).

Hi ha tres tipus de recollida: les aportacions voluntàries, les recollides gratuïtes a domicili (mitjançant *la déchetterie mobile*) i les operacions de recol·lecta puntuals.

Exemples

Kringloopcentra-
kringwinkel
(Bèlgica) ^{e22}

Model:

Espai de
reparació

Botiga

DESCRIPCIÓ

Els *kringloopcentra* són centres de treball de reutilització per a persones amb risc d'exclusió. Els intercanvis d'experiències entre ells van mostrar la necessitat de crear un projecte comú de botigues de segona mà, les *kringwinkels*, que reuneixen 2/3 parts dels *kringloopcentra* de la regió. Les *kringwinkels* són botigues que es troben a diferents localitats i que funcionen coordinades per un *kringloopcentrum*. També existeixen les *kringloopwinkel*, botigues de caritat.

Cada *kringloopcentrum* treballa associat amb diverses comunes o municipis. Cada comuna treballa associada amb un únic *kringloopcentrum*, indicat pel servei de recollida comunal com “el” punt de contacte per donar sortida als béns reutilitzables.

Un fet important és que els *kringloopcentra* estan reconeguts i definits per la legislació flamenca (VLAREA) relativa a la prevenció i a la gestió de residus. Les obligacions imposades per la legislació són, entre d'altres, la de contractar persones en risc d'exclusió, recollir i tractar els RAEE, valoritzar al màxim els béns recollits i informar anualment l'OVAM (Agència Pública de Residus de Flandes) dels resultats de les seves activitats.

CARACTERÍSTIQUES RELLEVANTS

Els *kringloopcentrum* estan destinats a les activitats de recepció, emmagatzematge, tallers de reparació, classificació i selecció de materials reutilitzables.

Existeixen dues variants de les funcions de recollida, selecció/classificació i venda:

- ✓ Funcions separades. Els *kringloopcentra* disposen d'un lloc independent de les botigues on arriben les donacions realitzades, se separen els materials reutilitzables dels no reutilitzables, es classifiquen els objectes i la part reutilitzable s'envia als espais de reparació i a les botigues (*kringwinkels*).
- ✓ 2 en 1. El *kringloopcentrum* està integrat dins del mateix edifici de les botigues (*kringwinkels*).

Pel que fa a la flota de vehicles, disposa de camions destinats a la recollida i d'altres destinats a la distribució de les mercaderies cap a les *kringwinkels* associades.

A part del personal assalariat, també hi participen voluntaris i persones en pràctiques.

La gestió del flux de matèries es fa de manera estandarditzada per a tots els *kringloopcentra*, els quals han d'informar anualment l'OVAM (Agència Pública de Residus de Flandes) dels seus resultats.

Prèviament a la recollida de béns sota demanda, les botigues realitzen un inventari per establir quins béns poden ser acceptats, per tal de garantir la rotació i evitar l'eliminació d'objectes de les botigues. Tots els RAEE són acceptats, ja que, o poden ser reparats o reciclats.

Hi ha diferents tipus de recollida: les aportacions voluntàries, les recollides gratuïtes a domicili, els dipòsits en contenidors especials identificats i els contenidors de la via pública. Algunes *kringwinkels* també disposen d'un servei de recollida a domicili que inclou el desmuntatge de mobles i el muntacàrregues exterior.

Els *kringloopcentra* disposen de diversos tallers, com el de reparació de petits electrodomèstics, el de renovació de mobiliari i el de reparació de bicicletes.

Exemples
Les Petits
Riens (PR)
(Bèlgica) ^{e23}

Model:

Espai de
reparació

Botiga

DESCRIPCIÓ

Les Petits Riens (PR) és una associació sense ànim de lucre formada per tres entitats: la Maison d'accueil, centre d'acollida, Un toi à soi, dedicada a la cerca d'habitatge i feina, i el centre d'assistència social CASAF. Per generar els mitjans financers necessaris per a la realització dels seus objectius socials, PR exerceix activitats d'economia social tals com la recollida, la selecció i la venda de diversos objectes de segona mà.

CARACTERÍSTIQUES RELLEVANTS

Els establiments de venda es componen de *boutiques* i d'altres botigues en funció del tipus de material que venguin.

Les *boutiques* venen els productes tèxtils i les altres botigues, el mobiliari.

Les *boutiques* no reben donacions directes, sinó que reben les donacions a través de les altres botigues, les quals s'ocupen de la recepció i venda de tots els béns, tèxtils inclosos.

A Les Petits Riens hi treballa personal assalariat, passants (passantia de professionals i passantia dictada per ordre judicial), voluntaris i residents (els residents són persones residents a la Masion d'accueil).

El tipus de recollida s'organitza de manera diferent en funció del material. Els tèxtils es recullen porta a porta, per donacions voluntàries, per accions de col·lectes realitzades en escoles, parròquies o espais diversos i a través de contenidors ubicats a la via pública. El mobiliari es recull gratuïtament a domicili o bé a través de les donacions voluntàries.

Tot el material rebut passa una primera selecció per tal que es compleixin les condicions de bon estat general i de funcionament. Posteriorment hi ha una segona selecció i classificació, tant de tèxtil com de mobiliari. Els RAEE poden ser reparats o reciclats.

La botiga central compta amb un centre de formació professional anomenat HORIZON on es forma en la reparació de grans electrodomèstics, un taller de reparació de grans electrodomèstics, un altre de reparació de petits electrodomèstics i un darrer de reparació de bicicletes.

Exemples
Kunst-Stoffe,
Berlín
(Alemanya) ²⁴
+

Model:

Magatzem

DESCRIPCIÓ

Kunst-Stoffe és un centre de materials usats que té per objectiu promoure l'exploració artística i sociològica de la reutilització i la cultura del reciclatge. Proporciona suport a les arts i a la cultura, educació ambiental creativa, gestió i reducció dels residus i cooperació entre sectors diversos de la societat.

CARACTERÍSTIQUES RELLEVANTS

Kunst-Stoffe disposa d'una oficina on s'articula la gestió del centre i d'un magatzem on hi ha els materials descartats, els sobrants i els articles de segona mà procedents de la indústria, de la indústria tèxtil, d'empreses de serveis o de donacions particulars, entre d'altres.

Aquests materials es posen a disposició dels usuaris (artistes, centres culturals, comunitats organitzades, professorat, etc.) com a recurs reutilitzable i sostenible.

També proporcionen tallers equipats als usuaris, organitzen esdeveniments temàtics i ofereixen formació i seminaris en l'àmbit de la recuperació creativa de materials i articles de segona mà.

Al Kunst-Stoffe hi treballa personal assalariat, artistes residents i voluntaris.

L'estratègia de desenvolupament de l'organització ha estat dirigida a mobilitzar els recursos econòmics necessaris a través dels socis, de la recaptació de fons i mitjançant els ingressos obtinguts en les vendes i els serveis oferts.

Exemples
Parc de
Reciclatge
d’Alelyckan,
Göteborg
(Suècia) ²⁵

Model:

Espai de
reparació
(específic)

Botiga

Altres usos

DESCRIPCIÓ

El Parc de Reciclatge d’Alelyckan és una empresa municipal dedicada a la reutilització. Té com a objectiu oferir als seus habitants la possibilitat de donar materials reutilitzables i comprar béns de segona mà.

CARACTERÍSTIQUES RELLEVANTS

Al Parc de Reciclatge d’Alelyckan, a part de desenvolupar actuacions de R i PxR, s’ha perseguit atraure l’interès de la ciutadania, convertint el Parc de Reciclatge en un espai més lúdic per fomentar la participació en les estratègies de R i PxR que hi tenen lloc. El Parc està dividit en tres àrees:

- ① L’estació de classificació, on arriba tot tipus de material i es classifica.
- ② El centre de reciclatge, on s’emmagatzemen materials, electrodomèstics i mobiliari, entre altres elements, a l’espera de ser reparats o venuts a les botigues de segona mà o bé reciclats.
- ③ La botiga de segona mà, on es diferencia una zona de venda de material usat per a la construcció i mobiliari, una zona de botiga de roba i complements, un espai per a la venda de productes realitzats amb materials reciclats, un taller de reparació de bicicletes i una cafeteria restaurant.

Al Parc hi treballa personal assalariat, voluntaris i personal sense feina en formació.

Exemples

R.U.S.Z

(Àustria)

²⁶

Model:

Espai de reparació (específic)

Botiga

Altres usos (cursos de formació)

DESCRIPCIÓ

El centre d'assistència tècnica i reparació R.U.S.Z és una organització no governamental que s'encarrega de donar feina als aturats de més de 45 anys. Obté peces a través del desmuntatge d'electrodomèstics vells procedents dels centres de recollida d'escombraries de Viena i separa els residus perillosos dels no perillosos. A més a més, els ofereix cursos per tal que aprenguin a reparar electrodomèstics (televisors, aparells de vídeo i ordinadors usats, entre d'altres).

CARACTERÍSTIQUES RELLEVANTS

El centre R.U.S.Z ha desenvolupat una estratègia de molt èxit que resol alguns dels problemes més rellevants del mercat laboral, com la reinserció de persones majors de 45 anys que viuen en una situació d'atur de llarga durada.

Els serveis que ofereix inclouen tant la reparació d'electrodomèstics que els propis clients porten al centre com la recuperació d'electrodomèstics vells procedents dels abocadors i que posteriorment es posen a la venda a un preu raonable.

A més a més, ofereix un servei de manteniment dels equips de bugaderia i de rentaplats, especialment dirigit a institucions públiques i semipúbliques, i en garanteixen el seu ús continu (en cas d'avaria, el R.U.S.Z s'encarrega de reparar-los en un termini màxim de dos dies).

D'altra banda, al centre també s'ofereixen cursos de reparació d'electrodomèstics en col·laboració amb els centres d'ensenyança per a adults de Viena.

Exemples
Oxfordshire
(Alkerton and
Stanford)
(Regne Unit) ^{#27}

Model:

DESCRIPCIÓ

Es tracta d'una iniciativa que pretén revendre productes que ja no serveixen en uns espais anomenats àrees de reutilització dels centres de reciclatge. Aquests productes els porta la gent de manera voluntària i es poden adquirir a un preu molt competitiu.

CARACTERÍSTIQUES RELLEVANTS

Tots els productes que la gent ja no vol i que s'haurien de destinar a la valorització s'emmagatzemen a les àrees de reutilització. Allà es comprova que tots estiguin en bones condicions i que puguin ser segurs per a un ús posterior. D'aquesta manera els poden oferir al públic a bon preu.

Cal que els productes estiguin en bones condicions, i els operaris de les instal·lacions decideixen si són apropiats per revendre'ls.

Exemples
Reuse Centre
L'Alligatore
(Itàlia) ^{e28}

Model:

DESCRIPCIÓ

El centre de reutilització L'Alligatore és un espai on cada ciutadà porta tots els objectes que ja no utilitza per tal que altres persones els puguin reutilitzar. Prèviament, els tècnics del centre en fan una valoració i determinen si estan en bon estat o si s'han de destinar al reciclatge o a la disposició final.

CARACTERÍSTIQUES RELLEVANTS

El centre té com a objectiu reduir la producció de residus, evitant que els productes de tot tipus que encara es troben en bon estat (i són utilitzables) vagin a disposició final. D'aquesta manera, es poden determinar quins productes poden tenir un segon ús.

El procediment del centre de reciclatge és el següent: cada ciutadà porta els seus articles reutilitzables a L'Alligatore. La persona que està a càrrec del centre, a través d'una verificació prèvia, determina si allò pot ser acceptat com a producte reutilitzable o si s'ha de destinar a reciclatge o a disposició final. Aquestes persones també es poden endur del centre allò que necessitin.

La majoria dels objectes, després d'examinar-ne la compatibilitat, són reutilitzats. Així, els ítems reutilitzats suposen més d'un 2% dels residus totals gestionats pel centre.

Pel que fa als residus que són reutilitzables, es poden dividir de la manera següent: el 50% són mobles (*furniture*); el 20%, mobiliari (*furnishings*), i el 30% restant, ítems diversos. Només uns quants aparells elèctrics i electrònics (RAEE) són distribuïts a d'altres punts. El centre de reutilització no gestiona roba.

Les persones que treballen al centre estan contractades per l'ajuntament. A més a més, també hi treballen voluntaris de l'associació Auser (associació voluntària per a la promoció social), pensionistes, etc.

Model:

DESCRIPCIÓ

Aquesta xarxa de reutilització de mobiliari és una organització benèfica d'àmbit nacional que dona suport, ajuda i desenvolupa organitzacions de reutilització al Regne Unit. Els productes que els arriben es venen a preus molt assequibles per tal que qui ho necessiti els pugui comprar.

CARACTERÍSTIQUES RELLEVANTS

El seu objectiu és reduir la pobresa ajudant la gent que necessita mobiliari, electrodomèstics i altres ítems, i venent-los-els a preus assequibles. A més a més, ofereix formació i oportunitats de llocs de treball a persones que estan socialment excloses de l'educació, l'ensenyament i la feina.

Les associacions benèfiques de reutilització i les empreses van des de petites associacions locals fins a grans empreses socials. Algunes estan en contacte amb proveïdors d'habitatges socials, consells per a serveis voluntaris, etc. Totes tenen objectius socials i de medi ambient.

Els treballadors són voluntaris que volen aprendre i tenir més experiència en habilitats de treball.

Exemples
Projecte
SOFA, Bristol
(Regne Unit)

230

Model:

Magatzem

Espai de
reparació

Botiga

DESCRIPCIÓ

El Projecte SOFA opera a l'àrea coneguda com Avon, amb les oficines centrals a West St, Old Market. Recullen mobles de i electrodomèstics de les cases. Porten els ítems a les seves instal·lacions i els venen a preus baixos.

A més a més, tenen un taller elèctric (on renoven electrodomèstics) i una oficina per al mobiliari.

CARACTERÍSTIQUES RELLEVANTS

El procés que segueixen és el següent: recullen mobiliari i electrodomèstics de particulars i de negocis i llavors separen els ítems que han d'anar a l'abocador dels que han de ser reciclats. Així ofereixen llocs de treball i oportunitats de voluntariat als aturats.

D'aquesta manera es pot reutilitzar i allargar la vida útil dels objectes alhora que s'ofereix un entorn per fer pràctiques i guanyar experiència a les persones que col·laboren en el projecte. A més a més, també proporciona ajuda a les persones que necessiten mobiliari, ja que els articles es venen a preus molt assequibles. També col·laboren amb organitzacions benèfiques proporcionant-los objectes de manera gratuïta.

Tenen un taller elèctric i una oficina per al mobiliari.

El taller elèctric té el potencial de reparar i renovar al voltant de 100 electrodomèstics a la setmana, que procedeixen de diversos llocs: alguns es recullen de les cases i d'altres es compren als fabricants, ja que els els han retornat per danys sota garantia.

L'oficina del mobiliari pot acceptar grans quantitats de materials que s'obtenen pel tancament o renovació d'oficines. Tots els que no es poden reutilitzar o refabricar es reciclen completament.

Per tal de dur a terme totes aquestes activitats, treballen amb altres organitzacions per oferir-los llocs de treball i experiència, i estan exclosos del mercat de treball.

ANNEX III

REFERÈNCIES DE COSTOS ECONÒMICS

Les activitats de R i PxR tenen associats uns costos econòmics d'inversió inicial i manteniment així com, un cop iniciat el procés, un estalvi en la gestió de residus i, en el cas de venda de segona mà, uns possibles ingressos.

Pel que fa a la **inversió inicial**, els principals costos a considerar són:

- ✓ Construcció o adequació de l'espai (incloent millores en l'accessibilitat, la senyalització, la seguretat o, en les instal·lacions de serveis, electricitat, aigua, etc.). En aquest mateix apartat es recull una taula amb preus de referència del cost per m² per a diferents conceptes.
- ✓ Adquisició de les eines i equipaments necessaris (equip informàtic, bàscula, etc.). En funció de la tipologia dels usos que s'hi vulguin desenvolupar, aquesta partida serà més o menys gran (vegeu els apartats [Equip informàtic](#) i [Mobiliari i eines](#)).

- ✓ Modificació dels requisits administratius (assegurança, tramitació d'alta com a gestor, etc.).
- ✓ Disseny i desenvolupament d'una estratègia de comunicació (cartells, lones, pàgina web, xarxes socials, etc.).

Un cop iniciada l'activitat de R i PxR, se'n deriven uns **costos d'explotació**. Els principals costos vinculats a aquesta etapa són:

- ✓ Hores de personal en funció de la tipologia dels usos i les tasques assignades (vegeu apartat [Requisits de personal i perfil](#)).
- ✓ Transport.
- ✓ Consums (electricitat, aigua, etc). Especialment en espais de reparació.

D'altra banda, gràcies a la implantació de les activitats de R i PxR es pot generar un [estalvi](#) en:

- ✓ Transport i tractament (incloent un cànon) dels materials que haguessin esdevingut residus. Cal tenir en compte que, en força casos, s'ha optat per col·laborar amb una entitat social que realitza activitats de PxR en les seves pròpies instal·lacions i que disposa de la seva pròpia logística de transport.
- ✓ Si s'opta per un model amb botiga i intercanvi econòmic, es pot compensar una part dels costos de l'actuació a través del preu de venda dels elements reutilitzables.

En qualsevol cas, al marge del balanç en termes econòmics, cal recordar els beneficis ambientals i socials que un projecte de R i PxR pot comportar (vegeu els apartats [Avantatges ambientals](#) i [Avantatges socials](#)).

A continuació es mostren alguns costos orientatius del que pot suposar l'adequació d'un espai per al desenvolupament d'activitats de R i PxR.

A partir dels preus unitaris (€/m²) (ITeC BEDEC, 01.01.2014) es pot tenir una primera orientació de la inversió necessària per a l'adequació i construcció de la zona, ja sigui espai d'intercanvi, magatzem, espai de reparació o botiga de segona mà, en funció de la superfície necessària i disponible en cada cas.

CONCEPTE	€/m²
Murs de contenció de terra armada	87
Fonaments de formigó armat: rases, pous de fonaments, encepss, lloses...	180-400
Pilar armat, bigues	481
Mur armat	340-410
Cèrcol armat	550
Sostre nervat unidireccional o reticular	56-81
Lloses armades o alleugerides	131-155
Cobertes	60-90
Paviment	29-35
Instal·lació elèctrica interior	1.600-2.000
Mobiliari: prestatges	255-300
Eines i banc de treball	650-900
Equip informàtic i elements auxiliars	500-1.000

Font: elaboració pròpia a partir de preus unitaris (€/m²) (ITeC BEDEC, 01.01.2014)

ANNEX IV

TAULA DE PESOS DE REFERÈNCIA

Es poden descarregar els pesos dels objectes en versió Excel en la web de l'ARC i en aquest [enllaç](#)²³¹ (vegeu la pestanya *Taula d'equivalències*).

CATEGORIA - OBJECTE		MITJANA SUBCATEGORIA (KG/U.)	MITJANA CATEGORIA (KG/U.)
A	Bijuteria: penjolls, anells, arracades, rellotges, etc.	0,04	0,04
B	CD, DVD, vinils, VHS, jocs de consola...	0,09	0,09
C	AEE – Telecomunicacions i informàtica: telèfon, fax, centraleta, ordinador, tauleta, monitor, carregadors, teclat, ratolí, impressora, etc.	C.1. Petit	1,23
		C.2. Mitjà	6,26
		C.3. Gran	21,64
D	AEE – Electrodomèstics de la llar: aspiradora, nevera, rentadora, despertador, rellotge, assecador de cabells, làmpada, torradora, batedora, rentavaixel·la, raspall de dents elèctric, escalfador, etc.	D.1. Petit	2,44
		D.2. Mitjà	13,92
		D.3. Gran	46,98
E	AEE – Imatge i so: altaveus, càmera fotogràfica, càmera de vídeo, televisor, TDT, reproductor de vídeo, MP3, minicadena, projector, discman, auriculars, etc.	E.1. Petit	7,54
		E.2. Mitjà	
		E.3. Gran	

CATEGORIA - OBJECTE		MITJANA SUBCATEGORIA (KG/U.)	MITJANA CATEGORIA (KG/U.)
F	Joguines electròniques: consoles de videojoc, Scalextric, cotxes teledirigits i qualsevol joguina que s'endolli o necessiti piles	F.1. Petit	4,63
		F.2. Mitjà	
G	Altres joguines i jocs: peluixos, nines, ninos de plàstic, puzles, jocs de taula, cotxes, cuinetes, cases de nines, gronxadors, sorreres, etc.	G.1. Petit	4,12
		G.2. Mitjà	
		G.3. Gran	
H	Llibres	0,41	0,41
I	Tèxtil: roba, sabates, sabatilles, moneder, barrets, cinturons, bosses de mà, etc.	I.1. Roba petita	1,36
		I.2. Roba mitjana	
		I.3. Roba gran	
		I.4. Sabates	
		I.5. Complements	
		I.6. Bosses de mà, motxilles, maletes...	
J	Material de nadó: cotxet, trona, bressol, banyera, biberó i qualsevol altre material que no s'inclogui en AEE i tèxtil	J.1. Petit	6,94
		J.2. Mitjà	
		J.3. Gran	
K	Bicicletes i material esportiu: bicicleta, pilota, patins, patinet, esquís, màquina d'abdominals, casc de bicicleta, etc.	K.1. Petit	9,98
		K.2. Mitjà	
		K.3. Gran	
L	Mobles: cadira, taula, sofà, escriptori, calaixera, llit, armari, prestatgeria, matalàs, etc.	L.1. Petit	29,42
		L.2. Mitjà	
		L.3. Gran	

CATEGORIA - OBJECTE		MITJANA SUBCATEGORIA (KG/U.)	MITJANA CATEGORIA (KG/U.)
M	Parament de la llar: coberteria, gots, figures de decoració, quadres, miralls, vaixelles, etc.	M.1. Petit	1,36
		M.2. Mitjà	10,33
		M.3. Gran	31,50
N	Altres: barbacoa, grapadora, eines de jardí, fogons, gàbia d'animals, màquina d'escriure, escales, etc.	N.1. Petit	2,49
		N.2. Mitjà	13,21
		N.3. Gran	26,46

ANNEX V

MODEL DE REGLAMENT D'ÚS

A continuació es presenta una proposta de reglament tipus que pot ajudar els municipis a regular i tenir un marc de funcionament davant de les accions de promoció de la R i la PxR.

En aquest reglament intern de l'espai (dintre o fora de la deixalleria) es poden determinar les normes d'ús de les diferents àrees de R i PxR, especialment pel que fa a l'adquisició d'objectes pels ciutadans de l'espai d'intercanvi i reutilització, la determinació de responsabilitats a l'hora de definir els criteris sobre la base dels quals un objecte és reutilitzable o no, la responsabilitat de les entitats que recullen els objectes a reparar, etc.

Cal tenir en compte que la proposta proporciona un model d'esquema i estructura bàsica però que cada ens local l'ha d'adaptar i completar d'acord amb la seva realitat.

En el cas que l'espai utilitzat sigui una deixalleria, es pot optar per integrar la proposta de reglament dintre del propi d'aquesta instal·lació.

ÍNDEX GENERAL DEL MODEL DE REGLAMENT D'ÚS DE REUTILITZACIÓ O PREPARACIÓ PER A LA REUTILITZACIÓ

TÍTOL I	DISPOSICIONS GENERALS
Article 1.	Objecte
Article 2.	Àmbit d'aplicació
Article 3.	Usos
Article 4.	Horari de funcionament
Article 5.	Règim d'ús i funcionament
Article 6.	Responsabilitat del funcionament
Article 7.	Registre
Article 8.	Protecció de dades
Optatiu: apartat de definicions, residus admesos...	
TÍTOL II	DE L'ORGANITZACIÓ I REGULACIÓ DE L'ESPAI D'INTERCANVI
Article (X).	Normes comunes
Article (X).	Requisits d'utilització
Article (X).	Tasques del personal

TÍTOL III	DE L'ORGANITZACIÓ I REGULACIÓ DE L'ESPAI DE MAGATZEM
Article (X).	Normes comunes
Article (X).	Requisits d'utilització
Article (X).	Tasques del personal
TÍTOL IV	DE L'ORGANITZACIÓ I REGULACIÓ DE L'ESPAI DE REPARACIÓ
Article (X).	Normes comunes
Article (X).	Requisits d'utilització
Article (X).	Tasques del personal
TÍTOL V	DE L'ORGANITZACIÓ I REGULACIÓ DE LA BOTIGA DE SEGO
Article (X).	Normes comunes
Article (X).	Requisits d'utilització
Article (X).	Tasques del personal
DISPOSICIÓ FINAL	

OBJECTE

En exercici de la seva potestat reglamentària, l'ens local (XXX) regula per mitjà d'aquest reglament l'organització i el funcionament de (tipologia d'espai), espai que té per objectiu la realització d'activitats de reutilització per tal que els recursos no esdevinguin residus abans d'haver esgotat totalment la seva vida útil i minimitzar-ne la seva producció, i la realització de l'activitat de preparació per a la reutilització en el cas d'elements reutilitzables que han esdevingut residus. Concretament, les activitats desenvolupades en l'espai descrit són *(cal esmentar l'activitat: espai d'intercanvi, d'emmagatzematge, etc.)*.

ÀMBIT D'APLICACIÓ

Aquestes normes són d'aplicació a les instal·lacions de l'espai (XXX), expressament habilitades per dur-hi a terme les activitats de reutilització i preparació per a la reutilització que es regulen en aquestes normes.

(L'espai) es troba *(situat/situada)* en un *(local o espai annex a la deixalleria)* del carrer (XXX) núm. (XXX) de (XXX) del qual n'és titular *(l'ens local)*.

Per tot allò que no estigui previst per aquestes normes s'aplicarà, supletòriament, el reglament que regula el funcionament de la deixalleria (en cas que l'activitat es desenvolupi en aquest espai i no s'hagin incorporat les normes en el propi reglament).

USOS

En els espais habilitats s'hi realitzaran les activitats següents *(seleccionar usos)*:

- ➡ Espai d'intercanvi
- ➡ Magatzem
- ➡ Espai de reparació
- ➡ Botiga de segona mà
- ➡ Totes aquelles altres activitats que per la seva naturalesa o per les disposicions particulars d'organització s'adeqüin essencialment a les finalitats pròpies de l'espai

HORARI DE FUNCIONAMENT

Les instal·lacions romandran obertes per a l'atenció al públic de (XXX) a (XXX) de les (XXX) a les (XXX) h *(especificar la delimitació horària per usos)*.

Tanmateix, l'ens local (XXX) podrà modificar l'horari en funció de les necessitats del servei o de raons organitzatives o de funcionament. En tot cas, els canvis d'horari es faran públics amb antelació suficient per no ocasionar molèsties als usuaris.

RÈGIM D'ÚS I FUNCIONAMENT

En tractar-se de béns afectes al servei públic, qualsevol ciutadà els pot utilitzar (cal matisar segons usos) sense que es requereixi una qualificació específica, sempre, però, d'acord amb la naturalesa del servei, els actes d'afectació i les disposicions generals i les normes de policia que en reglamentin l'ús, en especial aquest reglament.

En qualsevol cas, per tal d'utilitzar els serveis d'aquest espai s'hauran d'acceptar expressament les seves normes d'ús.

En aquest punt cal relacionar els conceptes exposats a l'apartat [Determinació dels usuaris inclosos en les activitats de reutilització i preparació](#) per a la reutilització sobre com determinar els usuaris que poden treure materials, sota quines condicions, etc.

RESPONSABILITAT DEL FUNCIONAMENT

L'ens local (XXX), en el marc regulador d'aquestes normes, és la responsable de garantir el funcionament del servei públic que es presta a través de l'espai (XXX o descriu).

(S'ha d'adaptar segons l'ús i el model: intercanvi entre particulars, a través d'entitats socials...)

El règim de reclamacions, indemnitzacions i garanties aplicables als intercanvis d'objectes de segona mà reutilitzats que es

realitzen entre els particulars a les instal·lacions i d'acord amb aquest reglament de funcionament, serà el que deriva de la legislació aplicable a les relacions de consum i, supletòriament, en el seu defecte, de la legislació civil que regula la compravenda i la permuta.

REGISTRE

En aquest espai es porta un registre dels objectes destinats a activitats de reutilització i preparació per a la reutilització. Els camps mínims a incorporar són els següents (s'han d'enumerar els camps descrits en el apartat [Registre](#)).

PROTECCIÓ DE DADES

Les dades de caràcter personal, els fitxers i el tractament de les dades obtingudes dels usuaris del centre estaran garantits per la legislació vigent sobre protecció de dades personals⁹.

DISPOSICIÓ FINAL

Aquest reglament de funcionament i organització interna de l'espai (XXX) entrarà en vigor i serà plenament aplicable un cop hagi estat publicat íntegrament al Butlletí Oficial de (la província) i hagi transcorregut el termini que preveu l'article 65.2 de la Llei 7/1985, del 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local.

⁹ Llei orgànica 15/1990, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (BOE n. 298, del 14/12/1999); i el Reial decret 1720/2007, del 21 de desembre, pel qual s'aprova el reglament de desplegament (BOE n. 17, del 19/01/2008).

ANNEX VI

CONSIDERACIONS SOBRE ELS PROTOCOLS DE REUTILITZACIÓ I PREPARACIÓ PER A LA REUTILITZACIÓ

Les activitats de reutilització i, especialment, les activitats de preparació per a la reutilització poden tenir diferents protocols a seguir:

- Protocol de classificació (general)
- Protocol de transport (general)
- Protocol de reparació (específic per a cada aparell)
- Protocol de neteja i embalatge (general)
- Protocol de lliurament (general)

A continuació es donen algunes pautes o continguts d'aquests protocols a títol informatiu. Caldrà, doncs, desenvolupar-los de manera més àmplia i ajustada a cada cas.

Cal destacar que en el cas d'activitats de PxR de RAEE caldrà ajustar-se als requisits establerts en el projecte del RD sobre els RAEE.

El **protocol de classificació** ha de consistir, com a mínim, en el següent:

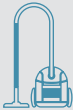
- ✓ Inspecció visual, amb els següents criteris de rebuig:
 - Carcasses incompletes (absència de tapes o parts de la mateixa carcassa)
 - Absència de components essencials (per exemple, que un frigorífic no disposi del compressor)
 - Objectes en condicions generals deficientes
 - Objectes molt oxidats
 - Nombrosos danys superficials (per exemple, bonyes, esquerdes, forats, etc.)
 - Estat general de l'objecte
- ✓ Revisió audible, per exemple, soroll de rodaments

En el cas dels RAEE, resulta d'especial interès conèixer el model d'aparell elèctric o electrònic que es podria destinar a R o PxR. Cal tenir en compte que per a determinats electrodomèstics no resulta d'interès (ni econòmic ni, en alguns casos, ambiental) reparar models vells amb baixa eficiència energètica. En aquest sentit, cal destacar que el projecte del RD sobre els RAEE ja marca, per a determinats elements, una categoria d'eficiència energètica per sota de la qual no s'accepten actuacions de PxR, sinó que han de ser valoritzats.

D'altra banda, en aquesta fase de selecció i emmagatzematge es poden efectuar les proves de seguretat del funcionament elèctric dels aparells elèctrics.

En el [protocol de transport](#) es recomana que es recullin algunes de les consideracions exposades a l'apartat [Aspectes tècnics de la recollida de voluminosos](#), així com els criteris recollits (i de compliment obligat en el cas d'activitats de PxR en RAEE) en l'annex del projecte del RD.

Pel que fa als [protocols de reparació](#), a Catalunya no n'hi ha de disponibles públicament. A tall d'informació complementària, es mostren alguns protocols per a diferents tipologies d'aparells publicats per [Waste & Resources Action Programme](#) ²³² (WRAP), al Regne Unit.

PROTOCOLS DE R I PxR DE RAEE (WRAP) PER TIPOLOGIA D'APARELLS						
						
Càmeres digitals ²³³	Neveres i congeladors ²³⁴	Televisors ²³⁵	Rentadores i assecadores ²³⁶	Equips informàtics ²³⁷	Mòbils i accessoris ²³⁸	Aspiradores ²³⁹

Font: Waste & Resources Action Programme (WRAP)

El **protocol de neteja** dels materials haurà de complir determinades condicions i processos:

- ✓ Una vegada arribin els materials al punt de neteja, se sotmetran sempre a un cicle de rentat o desinfecció. A continuació, cal dur a terme un procediment d'assecatge dels objectes. El personal de la zona de neteja que estigui en contacte amb els materials haurà d'utilitzar l'equip de protecció personal recomanat per a aquesta tasca: guants, davantal impermeable, mascaretes, ulleres, barret, etc.
- ✓ Una vegada finalitzada la neteja dels objectes que arriben al punt de neteja, caldrà netejar tot l'instrumentari utilitzat.
- ✓ Finalment, caldrà garantir un control de qualitat del procés.

Pel que fa al **protocol de lliurament**, es recomana incorporar la identificació i el registre (incloent el codi i l'etiqueta per a la seva traçabilitat) del producte a entregar, així com la sol·licitud de la signatura i l'entrega del document de compromís. Cal especificar com s'emmagatzemarà i es tractaran les dades i documents generats.

RELACIÓ D'ENLLAÇOS

 Programa Estatal de Prevención de Residuos

http://www.magrama.gob.es/imagenes/ca/Programa%20de%20prevencion%20aprobado%20actualizado%20ANFABRA%2011%2002%202014_tcm8-310254.pdf

 Calculadora de l'AERESS

<http://www.reutilizayevitaco2.aeress.org/>

 FEICAT

<http://feicat.cat/serveis-i-productes/gestio-de-residus/>

 Parc de Reciclatge d'Alelyckan

http://www.prewaste.eu/index.php?option=com_k2&view=item&id=368&Itemid=101

 Codi CER

<http://www.arc-cat.net/ca/aplicatius/cer/jr-42000.asp>

 Manual dels pictogrames identificadors de residus

http://residus.gencat.cat/ca/lagencia/publicacions/publicacions_generals/manual_dels_pictogrames_identificadors_de_residus

 Ordenança de Lloret de Mar

<http://www.lloret.org/catala/Externos/Ordenances/REGLAMENT%20REGULADOR%20US%20DEIXALLERIA.pdf>

 Ordenança de Calella

http://www.calella.cat/recursos-compartits/arxius/ajuntament-seu-electronica/informacio-oficial/normativa/Ordenanca_de_residus

 Càlcul de les garanties financeres per activitats de gestió de residus

http://residus.gencat.cat/web/.content/home/actualitat/2014/07-15_calcul_garanties_financeres/calcul_fiances_gestors.pdf

 Instituto Nacional de Ciberseguridad

https://www.incibe.es/home/instituto_nacional_ciberseguridad/

- **Conveni marc de col·laboració entre l'ARC i les entitats gestores dels SIG de RAEE**
http://residus.gencat.cat/web/.content/home/ambits_dactuacio/tipus_de_residu/residus_daparells_electrics_i_electronics__raee/ens_locals__adhesio_al_conveni/docs/conveni_nou_raee_2013_2017.pdf
- **Revisie**
http://www.dekringwinkel.be/kw/home_1.aspx
- **ElectroREV**
<http://www.res-sources.be/electrorev>
- **PAS 141:2011 BSI Standard**
<http://www.wrap.org.uk/content/pas-141-re-use-standard>
- **Opcions formatives**
http://www.millorquenou.cat/cat/reparat_enllacos
- **Recull de publicacions**
http://www.millorquenou.cat/cat/reparat_publicacions
- **Protocols de reparació d'aparells elèctrics i electrònics**
<http://www.wrap.org.uk/content/re-use-protocols-electrical-products>
- **Ifixit**
<https://www.ifixit.com/>
- **Voluntariat**
<http://www.voluntariat.org/>
- **Projecte del RD sobre els AEE i els seus residus**
<http://www.magrama.gob.es/es/calidad-y-evaluacion-ambiental/participacion-publica/Proyecto-Real-Decreto-aparatos-electricos-electronicos-sus-residuos.aspx>
- **Ressourceries**
<http://www.ressourcerie.fr/Vos-Ressourceries/Le-concept>
- **Kringloopcentra-kringwinkel**
http://www.dekringwinkel.be/kw/home_1.aspx
- **Les Petits Riens**
<http://www.petitsriens.be/>
- **Kunst-Stoffe**
https://www.kunst-stoffe-berlin.de/index.php?option=com_content&view=article&id=220:centre-for-reusable-materials-kunst-stoffe-germany&catid=20&Itemid=21&lang=de

 Parc de Reciclatge d'Alelyckan

http://www.prewaste.eu/index.php?option=com_k2&view=item&id=368&Itemid=101

 R.U.S.Z

<http://www.rusz.at/>

 Oxfordshire

<https://www.oxfordshire.gov.uk/cms/public-site/waste-and-recycling>

 Reuse Centre L'Alligatore

http://www.prewaste.eu/index.php?option=com_k2&view=item&id=161:reuse-center-l%E2%80%99alligatore&Itemid=83

 Furniture Re-use Network

<http://www.frn.org.uk/>

 Projecte SOFA

<http://www.sofaproject.org.uk/>

 Taula per quantificar el pes dels objectes reutilitzats/reparats

http://residus.gencat.cat/web/sites/residus/.content/home/ambits_dactuacio/prevencio/setmana_europea_prevencio_de_residus/dies_tematics/Full-de-seguiment-dels-mercats-i-Taula-de-conversio.xlsx

 Waste & Resources Action Programme

<http://www.wrap.org.uk/content/re-use-protocols-electrical-products>

 Protocols de càmeres digitals

<http://www.wrap.org.uk/sites/files/wrap/PAS%20141%20Product%20Guide%20-%20Digital%20Cameras.pdf>

 Protocols de neveres i congeladors

<http://www.wrap.org.uk/sites/files/wrap/PAS%20141%20Product%20Guide%20-%20Fridges%20freezers.pdf>

 Protocols de televisors

<http://www.wrap.org.uk/sites/files/wrap/PAS%20141%20Product%20Guide%20-%20Televisions.pdf>

 Protocols de rentadores i assecadores

<http://www.wrap.org.uk/sites/files/wrap/PAS%20141%20Product%20Guide%20-%20Washing%20machines%20tumblers.pdf>

 Protocols d'equips informàtics

<http://www.wrap.org.uk/sites/files/wrap/ICT%20equipment%20-%20product%20protocols.pdf>

 Protocols de mòbils i accessoris

<http://www.wrap.org.uk/sites/files/wrap/PAS%20141%20Product%20Guide%20-%20Mobile%20phones.pdf>

 Protocols d'aspiradores

<http://www.wrap.org.uk/sites/files/wrap/PAS%20141%20Product%20Guide%20-%20Vacuum%20cleaners.pdf>

AGRAÏMENTS

La publicació d'aquesta guia no hauria estat possible sense la col·laboració de nombrosos ens locals d'arreu de Catalunya. A tots ells, i a les persones que han treballat en la realització del document, especialment a Albert Torras de l'AMB, gràcies pel vostre temps i dedicació.

